

ÍNDEX

1. ÒRGANS DE GOVERN	3
1.1 Consell Rector	3
1.2 Consell Científic	3
2. ORGANIGRAMA	4
3. LES SECCIONS	4
3.1 Relació de membres	4
3.2 Membres corresponents	6
3.3 Membres honoraris	6
3.4 Admissió de nous membres	6
4. ENTITATS VINCULADES O ADHERIDES A L'IME	9
5. ACTIVITATS INSTITUCIONALS	9
5.1 Inauguració del curs	9
5.2 Nomenament del professor Jean Bisson com a membre d'honor de l'IME	9
5.3 Trobada anual de membres de l'IME	9
5.4 Convenis i acords de col·laboració amb altres entitats	9
5.5 Representants institucionals de l'IME en organismes i institucions	10
6. PROMOCIÓ I DIFUSIÓ DE LA RECERCA	12
6.1 Promoció	12
6.1.1 Premis i beques	12
6.1.2 Investigacions finalitzades	14
6.1.3 Relació d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IME	14
6.1.4 Activitats institucionals realitzades per membres de l'IME	33
7. PUBLICACIONS	35
7.1 Edicions pròpies	35
7.2 Coedicions	36
7.2.1 Projecte de publicació de l' <i>Obra Completa</i> d'Antoni Febrer i Cardona (Menorca, 1761-1841)	36
7.2.2 Altres títols	36
7.3 Col·laboracions	36
7.4 Intercanvi de publicacions. Relació de centres d'estudis locals i institucions acadèmiques amb els quals l'IME té intercanvis regulars de publicacions	37
8. MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE L'OBSERVATORI SOCIOAMBIENTAL DE MENORCA	38
8.1 Pressupost 2006	38
8.2 Organigrama	38
8.3 Institucions	39
8.3.1 Reunions de la Comissió Científica de la Reserva de la Biosfera	39
8.3.2 Col·laboració i participació en òrgans tècnics	39
8.4 Xarxa d'entitats col·laboradores i actualització de bases de dades	39
8.4.1 Entitats col·laboradores	39
8.4.2 Sistemes d'indicadors	40
8.4.3 Sistema de seguiment del medi natural	40

8.4.4 Sistema d'anàlisi territorial	40
8.4.5 Pràctiques de l'OBSAM	40
8.5 Publicacions i activitats de divulgació i sensibilització	40
8.5.1 Projectes que s'han finalitzat dins aquest curs i que han suposat la corresponent elaboració d'una memòria o informe final	40
8.5.2 La participació dels tècnics de l'OBSAM en jornades i congressos genera documents del tipus comunicacions o pòsters que també es poden trobar al web, en format pdf	40
8.6 Beques de l'OBSAM	41
8.7 Projectes amb conveni i altres col·laboracions amb institucions	41
8.8 Encàrrecs i contractes	41
8.9 Aportacions a congressos, cursos, seminaris o similars	42
8.10 Col·laboració amb altres reserves de la biosfera	42
8.11 Formació i assistència a jornades	42
8.12 Adquisició de material	42
9. PRESSUPOST DE L'IME 2006	43

1. ÒRGANS DE GOVERN

1.1 CONSELL RECTOR

El Consell Rector de l'IME està format per la Presidència del Consell Insular de Menorca, la presidenta del Consell Científic, els cinc caps de secció i el coordinador científic, amb l'assistència de l'interventor i la secretària del Consell Insular de Menorca.

[Mateu Martínez Martínez](#), president de l'IME per Decret de Presidència núm. 407 del 19 d'agost de 2005 al 16 d'octubre de 2006

[Joana Maria Barceló Martí](#), presidenta de l'IME del 16 d'octubre de 2006 al 28 de novembre de 2006

[Joan Manel Martí Llufríu](#), president de l'IME per Decret de Presidència núm. 580 del 28 de novembre de 2006 al 7 de juliol de 2007

[Joana Maria Barceló Martí](#), presidenta de l'IME del 7 de juliol de 2007 al 20 de juliol de 2007

[Joan Lluís Torres Faner](#), president de l'IME per Decret de Presidència núm. 316 de 20 de juliol de 2007

[Josefina Salord Ripoll](#), presidenta del Consell Científic de l'IME

[Damià Gomis Bosch](#), cap de la Secció de Ciència i Tècnica

[Valentín Pérez Mellado](#), cap de la Secció de Ciències Naturals

[Joan Hernández Andreu](#), cap de la Secció de Ciències Socials

[Margarida Orfila Pons](#), cap de la Secció d'Història i Arqueologia

[Àngel Mifsud Ciscar](#), cap de la Secció de Llengua i Literatura

[Josep Miquel Vidal Hernández](#), coordinador científic de l'IME

[Rosa Salord Oleo](#), secretària

[Guillem Simó Bordoy](#), interventor

1.2 CONSELL CIENTÍFIC

El Consell Científic de l'IME està format pel seu president (elegit pels membres d'aquest òrgan), els caps de secció, dos membres ordinaris de cada secció (elegits tots ells pels membres de la secció) i el coordinador científic. El Consell Científic prepara i executa els programes anuals d'actuació científica, a partir de les propostes de les seccions.

[Josefina Salord Ripoll](#), presidenta del Consell Científic

[Josep Miquel Vidal Hernández](#), coordinador científic

[Damià Gomis Bosch](#), cap de la Secció de Ciència i Tècnica

[Antoni Roca Martínez](#), vocal de la Secció de Ciència i Tècnica

[Tomàs Miquel Sintes Olives](#), vocal de la Secció de Ciència i Tècnica

[Valentín Pérez Mellado](#), cap de la Secció de Ciències Naturals

[David Carreras Martí](#), vocal de la Secció de Ciències Naturals

[Rafel Triay Bagur](#), vocal de la Secció de Ciències Naturals

[Joan Hernández Andreu](#), cap de la Secció de Ciències Socials

[Miquel Àngel Limón Pons](#), vocal de la Secció de Ciències Socials

[Jaume Mascaró Pons](#), vocal de la Secció de Ciències Socials

[Margarida Orfila Pons](#), cap de la Secció d'Història i Arqueologia a partir del 3 d'agost de 2006

[Antoni López Pons](#), vocal de la Secció d'Història i Arqueologia

[Andreu Murillo Tudurí](#), vocal de la Secció d'Història i Arqueologia

[Cristina Rita Larrucea](#), vocal de la Secció d'Història i Arqueologia a partir del 5 de juliol de 2007

[Àngel Mifsud Ciscar](#), cap de la Secció de Llengua i Literatura

[Xavier Gomila Pons](#), vocal de la Secció de Llengua i Literatura

[Joan Francesc López Casasnovas](#), vocal de la Secció de Llengua i Literatura

2. ORGANIGRAMA

El nucli estable de l'equip de treball de l'IME està format per:

Personal laboral fix:

[Josep Miquel Vidal Hernández](#), coordinador científic de l'IME

[Sergi Marí Pons](#), director de l'OBSAM

[David Carreras Martí](#), responsable del seguiment del medi natural a l'OBSAM

[Núria Martínez Granell](#), administrativa. Departament de Comptabilitat

[Clementa García Cruz](#), administrativa. Departament de Cursos i Jornades

[Concepció Carreras Pons](#), auxiliar administrativa. Departament de Beques, Premis i Difusió

[Jessica Vásquez Córdoba](#), auxiliar administrativa. Departament de Publicacions

Personal eventual:

XVIII ESCOLA D'ESTIU DE SALUT PÚBLICA:

[Sonia Sintés Cucalón](#), auxiliar administrativa (de l'1 de març de 2007 al 30 de novembre de 2007)

[Cristina Gomila Santa Maria](#), auxiliar administrativa (de l'1 de març de 2007 al 30 de novembre de 2007)

SOIB, CONVOCATÒRIA PER CONCEDIR

SUBVENCIONS A LES CORPORACIONS LOCALS:

- Convocatòria 2006 (de l'1 d'agost de 2006 al 30 de juny de 2007). Projecte: "Cartografia digital i base de dades documentals al servei de la investigació científica a Menorca"

[Agnès Canals Bassedas](#), llicenciada en biologia

[Ester Cladera Preto](#), llicenciada en història

[Sònia Estradé Niubó](#), llicenciada en ciències ambientals

[Cati Pons Fàbregas](#), llicenciada en biologia

3. LES SECCIONS

3.1 RELACIÓ DE MEMBRES

Secció de Ciència i Tècnica

[Bartomeu Al·lès Salom](#)

[Marc J. Anglada Gomila](#)

[Joan Campins Pons](#)

[Manuel Camps Cabrera](#)

[Josep Lluís Cardona Enrich](#)

[Manuel Elices Calafat](#)

[José A. Fayas Janer](#)

[Caterina Genestar Julià](#)

[Joan J. Gomila Portella](#)

[Damià Gomis Bosch](#)

[Llorenç Huguet Rotger](#)

[Humbert Ferrer Andreu](#)

[Agustí Jansà Clar](#)

[Vicenç Jordi Manent](#)

[Josep Martorell Codina](#)

[Lluís Mas Franch](#)

[Joana M. Moll Quintana](#)

[Esteve Pastor Tàpies](#)

[Joan Perchés Escandell](#)

[Antoni Pons Biescas](#)

[Josep Quintana Subirats](#)

[Antoni Roca Martínez](#)

[Alicia Sintés Olives](#)

[Tomàs M. Sintés Olives](#)

[Enric Taltavull Femenias](#)

[Elisa Tudurí Vilà](#)

[Josep Vaquer Timoner](#)

[Josep Miquel Vidal Hernández](#)

[Gabriel I. Vivó Truyols](#)

Secció de Ciències Naturals

[Esteve Barceló Marquès](#)

[Agnès Canals Bassedas](#)

[Álvaro Cardona Bendito](#)

[Xavier Cardona Capella](#)

[Lluís Cardona Pascual](#)

[David Carreras Martí](#)

[Santi Catchot Pons](#)

[Raül Escandell Preto](#)

[Antoni Escandell Salom](#)

[Sònia Estradé Niubó](#)

[J. Bosco Febrer Pons](#)

[Ernest Fèlix Bosch](#)

[Pere Fraga i Arguimbau](#)

[Òscar Garcia Febrero](#)

Xavier Jansà Clar
Joan Juaneda Franco
Hans Peter Luterbacher
Carme Llompart Díez
Cristòfol J. Mascaró Sintès
Bernat Mateo Álvarez
Bernat Moll Mercadal
Biel Obrador Sala
Antoni Obrador Tudurí
Begoña Oquiñena Smith
Guillem Orfila Pons
Margalida Orfila Pons
Félix de Pablo Pons
Anna Perera Leg
Valentín Pérez Mellado
Lluís Pomar Gomà
Catalina Pons Fàbregas
Samuel Pons Fàbregues
Juana M. Pons Madrid
Llorenç Pons Madrid
J. Lluís Pretus Real
Josep Quintana Cardona
Rafel O. Quintana Fortuny
Joan Rita Larrucea
Antonio Rodríguez Perea
Francesc X. Roig Munar
Marta Sales Villalonga
Rafel Triay Bagur
Miquel Truyol Olives

Secció de Ciències Socials

Pere Alzina Seguí
Vicenç Arnaiz Sancho
Pilar Benejam Arguimbau
Carles Carreras Verdaguer
Miquel Coll Carreras
Robert Coll Vinent
Gabriel Cortès Marquès
M. Lluïsa Dubón Pretus
Salvador Florit Orfila
Antoni Fullana Coll
Lluís Garau Juaneda
Antoni Gomila Benejam
Jaume Gomila Huguet
Ildelfonso Hernández Aguado
Joan Hernández Andreu
Miquel Hernández Pons
Miquel À. Limón Pons
Guillem López Casasnovas
Sergi Marí Pons
Jaume Mascaró Pons

Alfons X. Méndez Vidal
Pau Obrador i Pons
Antoni Petrus Rotger
Ferran Pons Cànovas
Ernest Pons Fanals
Josep Portella Coll
Josep M. Quintana Petrus
Joan Rosselló Villalonga
Ramón Sánchez Ramón
M. Gràcia Seguí Puntas
Maties Torrent Quetglas
Tomàs Vidal Bendito

Secció d'Història i Arqueologia

Cristina Andreu Adame
Antoni Camps Extremera
Antoni Cañellas Trobat
Gabriel Cardona Escanero
Miquel À. Casasnovas Camps
Fernando Contreras Rodrigo
Francisco Fornals Villalonga
J. Simó Gornés Hachero
Joana M. Gual Cerdó
Miracle Guàrdia Pons
M. Àngels Hernández Gómez
M. Isabel Herranz Febrer
Francesc Isbert Vaquer
Gustau Juan Benejam
Gabriel Julià Seguí
Bruce Laurie
Antoni López Pons
Carles Manera Erbina
Amador Marí Puig
Josep Marquès Moll
Miquel À. Marquès Sintès
Albert Martínez Esteban
M. Pilar Morillas Praena
Joan C. de Nicolàs Mascaró
Margarida Orfila Pons
Lluís Plantalamor Massanet
Joaquim Pons Machado
Octavi Pons Machado
Guillem Pons Pons
Cristina Rita Larrucea
J. Pau Salort Salort
J. Francisco Sánchez Nistal
Jaume Sastre Moll
Florenci Sastre Portella
Josep Sastre Portella
Guillem Sintès Espasa
José Luis Terrón Ponce

Secció de Llengua i Literatura

Antònia Campins Pons
Lluís Casasnovas Marquès
Diego Dubón Pretus
Pau Faner Coll
Francesc Florit Nin
Pere Gomila Bassa
Xavier Gomila Pons
Joan F. López Casasnovas
Francesc X. Martín Martínez
Ignasi Mascaró Pons
Miquel Melià Caules
Àngel Mifsud Ciscar
Caterina Moll Bosch
Antoni Moll Camps
Ismael Pelegrí Pons
Antoni Joan Pons Pons
Josefina Salord Ripoll
Maite Salord Ripoll
Josep Serra Colomar

3.2 MEMBRES CORRESPONENTS

Secció de Ciència i Tècnica

Jordi Garcia Orellana

Secció de Ciències Naturals

Xavier Bellés Ros
Enrique Ballesteros i Sagarra

Secció d'Història i Arqueologia

Isabel Moll Blanes
Guillem Rosselló Bordoy

Secció de Llengua i Literatura

Michel Bourret
Juli Moll Gómez de la Tía
Maria Paredes Baulida
Philip D. Rasico

3.3 MEMBRES HONORARIS

Secció de Ciències Naturals

Pere Montserrat Recoder

Secció de Ciències Socials

Jean Bisson

Secció de Llengua i Literatura

Jordi Carbonell i de Ballester
Josep Massot i Muntaner

3.4 ADMISSIÓ DE NOUS MEMBRES

Secció de Ciències Naturals

ENRIQUE BALLESTEROS I SAGARRA

Llicenciat en biologia per la Universitat de Barcelona (1980). Obtenció del doctorat en biologia per la Universitat de Barcelona (1985). Actualment treballa com a investigador científic en el Consell Superior d'Investigacions Científiques al Centre d'Estudis Avançats de Blanes en l'especialitat d'ecologia aquàtica. Ha participat en diferents projectes de I+D finançats en convocatòries públiques com ara *Macroalgas marinas invasoras en las islas Baleares: evaluación de riesgos y efectos en comunidades bentónicas*. També ha participat en diversos contractes de I+D d'especial rellevància amb empreses i/o administracions com és el projecte *Avaluació dels fons marins de l'illa de l'Aire (Menorca)*. D'altra banda, ha assistit a congressos i a jornades presentant comunicacions, ha elaborat articles de divulgació i ha estat autor de diferents publicacions com ara: *El fons marins de la costa*. Ha obtingut, entre d'altres, el Premi Artur Bofill i Poch l'any 1987 amb el treball *Els vegetals i la zonació litoral: espècies, comunitats i factors que influeixen en la seva distribució*.

AGNÈS CANALS BASSEDAS

Llicenciada en biologia (especialitat de biologia d'organismes i sistemes) per la Universitat de Barcelona (2003). Obtenció del diploma d'estudis avançats (DEA) en ecologia evolutiva i de poblacions pel Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona (2005). Actualment treballa a l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM)-Institut Menorquí d'Estudis (IME) en l'elaboració de cartografia digital i sistemes d'informació geogràfica i en indicadors ambientals. Ha realitzat diferents investigacions com ara *Efectes de la fragmentació dels hàbitats forestals de Menorca sobre la biodiversitat de lepidòpters nocturns*. També ha assistit a congressos i a jornades presentant pòsters i comunicacions, i ha col·laborat en diferents publicacions com ara: *Relacions biodiversitat-fragmentació de l'hàbitat a múltiples*

escales espacials i el seu ús en cartografia predictiva de la biodiversitat.

SÒNIA ESTRADÉ NIUBÓ

Llicenciada en ciències ambientals per la Universitat de Girona (1999). Actualment treballa a l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM)-Institut Menorquí d'Estudis (IME) en l'elaboració d'indicadors de sostenibilitat, seguiment dels vectors ambientals: residus, aigua i energia, investigació i seguiment dels recursos hídrics a Menorca, realització del *Butterfly Monitoring Scheme*, col·laboració en seguiment del medi natural i temes socioeconòmics de l'OBSAM. També ha col·laborat en projectes d'altres entitats relacionats amb els temes anteriors. Ha assistit a diferents congressos i jornades presentant comunicacions i fent conferències, i ha publicat diversos articles com ara "Els recursos hídrics a Menorca".

CATALINA PONS FÀBREGAS

Llicenciada en biologia (especialitat de biologia d'organismes i sistemes) per la Universitat de Barcelona (2003). Realitza el màster en gestió sostenible de sistemes costaners i marins de la Universitat de Cadis, coordinat per la International University Study Center (IUSC). Actualment treballa a l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM)-Institut Menorquí d'Estudis (IME) en el seguiment científic del medi natural terrestre i marí, la realització dels indicadors relacionats amb el medi marí i sistemes forestals, i l'elaboració de la cartografia de l'ocupació del sòl a Menorca mitjançant sistemes d'informació geogràfica. Ha realitzat diferents investigacions com ara "Cobertura vegetal dels macròfits de l'Albufera des Grau". També ha assistit a congressos i a jornades presentant pòsters i comunicacions, i ha col·laborat en diferents publicacions com ara: *Cartografia de l'ocupació del sòl a Menorca 2002*.

Secció de Ciències Socials

ANTONI FULLANA COLL

Llicenciat en geografia per la Universitat de Barcelona (1999). Actualment treballa en el Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial. Ha participat en diferents projectes, com ara la redacció del Pla territorial insular (PTI) de Menorca, l'elaboració de la cartografia digital de l'illa, la realització de la nova cartografia del Parc Natural de l'Albufera des Grau. Ha treballat com a tècnic en sistemes

d'informació geogràfica a l'Institut Menorquí d'Estudis i ha actuat com a professor a diferents cursos, com ara "Agents de la reserva de la biosfera i gestió ambiental". Va realitzar un treball d'investigació per al Foment de Turisme a Menorca 2002-2003: *Les conseqüències socials del desenvolupament turístic de Menorca*. Ha presentat comunicacions en diferents congressos i ha publicat diversos articles.

Secció d'Història i Arqueologia

GUILLEM ROSSELLÓ BORDOY

Llicenciat en filosofia i lletres, especialitat de filologia semítica per la Universitat de Barcelona (1955), especialitat d'història per la Universitat de Barcelona (1961), especialitat d'història antiga per la Universitat de Barcelona (1974) i doctor en filologia semítica per la Universitat Complutense de Madrid (2003). Conservador del Museu de Mallorca des de 1963 fins a la seva jubilació. Membre de la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando i acadèmic de la Real Academia de Bellas Artes y Ciencias Históricas, entre d'altres. Ha participat en diferents congressos i cursos internacionals i nacionals presentant diferents comunicacions. Ha realitzat nombroses excavacions arqueològiques com per exemple l'excavació al poblat talaiòtic Torre d'en Galmés i ha publicat diferents llibres com ara *La cultura talaiòtica en Mallorca: bases para el estudio de sus fases iniciales*.

ISABEL MOLL BLANES

Llicenciada en ciències polítiques i econòmiques per la Universitat Complutense de Madrid, obté el títol de doctora en ciències polítiques i econòmiques, secció polítiques, per la mateixa universitat presentant una tesi sota el títol: *La economía y la sociedad en Mallorca durante la segunda mitad del siglo XVIII: la Sociedad Económica Mallorquina de Amigos del País*. És catedràtica d'història contemporània de la Universitat de les Illes Balears. Ha estat membre de la Comissió de Doctorat de la Universitat de les Illes Balears, i vicedegana de la Facultat de Filosofia i Lletres. Pertany a diferents societats científiques, com ara la Societè de Démographie Historique, la Societat Arqueològica Lul·liana, i l'Institut Català d'Antropologia. També forma part de diferents consells directius de diverses societats científiques. Ha organitzat i ha participat en diferents congressos i projectes d'investigació.

JOAQUIM PONS MACHADO

Llicenciat en geografia i història, especialitat d'història general i geografia per la Universitat de Barcelona. Realitzà els cursos de doctorat en arqueologia prehistòrica a la Universitat Autònoma de Barcelona. Obté el tercer cicle del doctorat en arqueologia prehistòrica de la Universitat Autònoma de Barcelona amb el treball d'investigació "Talatí de Dalt (Maó, Menorca): seqüència cronològica, anàlisi funcional de les estructures i context historicocultural". Ha participat en diferents projectes arqueològics organitzats pel Museu de Menorca –com ara el de Fons museològic i inventari de materials al Museu de Menorca–, el Consell Insular de Menorca i altres entitats. Ha estat codirector de diverses excavacions i director d'altres. També ha exercit la docència, ha participat en diferents congressos, i ha publicat diversos llibres, com ara *Estudi dels materials procedents d'un abocador de la ciutat romana de Maó*.

Secció de Llengua i Literatura

MICHEL BOURRET

Catedràtic de literatura espanyola contemporània i degà de la Facultat de Llengües Romàniques i del Mediterrani a la Universitat Paul Valéry de Montpeller. Ha centrat el seu camp d'estudi, amb articles, conferències i comunicacions, en autors diversos d'entre els quals destaquen Manuel Vázquez Montalbán, Juan Marsé, Javier Tomeo, Juan Benet, Quim Monzó, Xavier Moret i Gumersind Gomila. Sobre aquest darrer ha publicat l'article "Gumersind Gomila: un poète décalé", així com també li ha dedicat diverses comunicacions i conferències ("L'alè de la mar: un recorregut pel món pictòric de Gumersind Gomila", "Les dues espases: una aproximació al món pictòric de Gumersind Gomila"). Ha traduït al francès obres de Montserrat Roig (*Les catalans dans les camps nazis*), de Xavier Moret (*Qui tient l'oseille tient le manche*, Saint-Maurice-ès-Allier: Tinta Blava, 2006; i *Zanzibar peut bien attendre*, Saint-Maurice-ès-Allier: Tinta Blava, 2007, en preparació) i de Gumersind Gomila (*Anthologie poétique*, Maó-Montpeller: IME-Éditions de la Tour Gile, en preparació).

JULI MOLL GÓMEZ DE LA TÍA

Llicenciat en filologia catalana per la Universitat de Barcelona. Ha estat corrector de textos en català i castellà per a Edicions 62, corrector, re-

dactor i tècnic en terminologia de ciències a la *Gran Enciclopèdia Catalana* i a Curial Edicions Catalanes. Actualment és tècnic en toponímia a l'Institut Cartogràfic de Catalunya. Ha participat en congressos presentant diferents comunicacions. Ha publicat diversos articles com per exemple la "Toponímia i cartografia. Assaig de sistematització"; i llibres com el *Diccionaris, normativa i llengua estàndard. Del Fabra al diccionari de l'Institut*.

4. ENTITATS VINCULADES O ADHERIDES A L'IME

Acadèmia de Ciències Mèdiques de Menorca
Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó
Col·legi Oficial de Farmacèutics de Balears. Junta Insular de Menorca
Col·legi Oficial de Metges de Balears. Junta Insular de Menorca
GOB Menorca
Obra Cultural de Menorca
Fòrum Tercer Mil·lenni

5. ACTIVITATS INSTITUCIONALS

5.1 INAUGURACIÓ DEL CURS

La sessió inaugural del curs 2006/2007 de l'IME se celebrà el 9 de novembre de 2006, a la seu de l'Institut Menorquí d'Estudis. A l'acte hi intervingueren la presidenta de l'Institut Menorquí d'Estudis, Hble. Sra. Joana M. Barceló Martí, l'abat de Montserrat, Rev. P. Josep Soler Canals, la presidenta del Consell Científic de l'IME, Sra. Josefina Salord Ripoll, i el coordinador científic de l'IME, Sr. Josep M. Vidal Hernández.

5.2 NOMENAMENT DEL PROFESSOR

JEAN BISSON COM A MEMBRE D'HONOR DE L'IME

El nomenament del professor Jean Bisson com a membre de l'Institut Menorquí d'Estudis se celebrà el 12 d'abril de 2007, a la seu de l'IME. A l'acte hi intervingueren el president de l'Institut Menorquí d'Estudis, Hble. Sr. Joan Manel Martí Llufríu, i la presidenta del Consell Científic de l'IME, Sra. Josefina Salord Ripoll.

En el transcurs de l'acte, el professor pronuncià una conferència sobre "Les meves recerques geogràfiques a l'illa de Menorca".

5.3 TROBADA ANUAL DE MEMBRES DE L'IME

Va tenir lloc el 30 d'agost de 2007, a la seu de l'Institut Menorquí d'Estudis. Hi participaren l'Hble. Sra. Joana M. Barceló i Martí, presidenta del Consell Insular de Menorca, l'Hble. Sr. Joan Lluís Torres Faner, president de l'IME, i el Sr. Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME.

5.4 CONVENIS I AJUTS DE COL·LABORACIÓ AMB ALTRES ENTITATS

CONVENIS

Consell Insular de Menorca

Conveni de col·laboració per al desenvolupament del projecte LIFE Basses "Conservació i gestió de basses temporals mediterrànies a l'illa de Menorca"

Data: 31 d'octubre de 2005

Import: 7.000 euros

Conveni de col·laboració per a l'elaboració i l'actualització dels indicadors per a l'avaluació del desplegament, l'execució i l'aplicació del PTI
Data: 15 de novembre de 2005
Import: 9.000 euros

Conveni de col·laboració per a la creació d'un observatori ambiental dels sistemes costaners durant l'any 2006
Data: 20 de novembre de 2006
Import: 12.000 euros

Addenda al conveni de col·laboració per a l'organització de la XVII Escola d'Estiu de Salut Pública
Data: 22 de gener de 2007
Import: 12.653 euros

Conveni de col·laboració per a l'organització de la XVIII Escola d'Estiu de Salut Pública de l'any 2007
Data: 22 de gener de 2007
Import: 37.740 euros

Conveni de col·laboració per a la IV Fira de la Ciència de les Illes Balears
Data: 6 de març de 2007
Import: 12.000 euros

Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears

Conveni de col·laboració per a la conservació del milà reial, la miloca i l'àguila peixatera a Menorca per als anys 2006-2007
Data: 15 de novembre de 2006
Import: 80.100 euros

Universitat Autònoma de Barcelona

Conveni de col·laboració per a la catalogació del fons documental de l'IME
Data: 20 de juny de 2006
Import: sense despeses

Conveni de col·laboració per al desenvolupament de projectes de diagnòstic ambiental a l'illa de Menorca
Data: 12 d'abril de 2007
Import: sense despeses

Abadia de Montserrat

Conveni marc de col·laboració

Data: 9 de novembre de 2006
Import: sense despeses

AJUTS REBUTS PER L'IME

Consell Insular de Menorca

Ajut per dur a terme la cartografia digital dels usos i les cobertes del sòl
Import: 9.000 euros

Ajut per part de la Fundació Sa Nostra per dur a terme la XVII Escola d'Estiu de Salut Pública de l'any 2006
Import: 7.500 euros

Ajut per dur a terme el projecte de Promoció del Camí de Cavalls de Menorca
Import: 10.000 euros

Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears

Ajut per dur a terme aportacions de corologia vegetal de Menorca al projecte Bioatlas
Import: 20.000 euros

Ajuntament de Maó

Ajut per dur a terme la XVII Edició de l'Escola d'Estiu de Salut Pública de l'any 2006
Import: 1.800 euros

Associació Leader Illa de Menorca

Ajut per dur a terme l'estudi de les platges de Menorca
Import: 37.781,50 euros

European Science Foundation

Ajut per dur a terme el Workshop d'habitatge, lleure i sostenibilitat
Import: 11.200 euros

5.5 REPRESENTANTS INSTITUCIONALS DE L'IME EN ORGANISMES I INSTITUCIONS

Guillem Sintès Espasa, membre de la Secció d'Història i Arqueologia. Representant de l'IME en la Comissió Assessora d'Arts Plàstiques
Data de nomenament: 19 de març de 2001

[Jaume Mascaró Pons](#), membre de la Secció de Ciències Socials. Representant de l'IME en la **Comissió Assessora de Cultura Popular**
Data de nomenament: 4 de gener de 2002

[Josefina Salord Ripoll](#), presidenta del Consell Científic de l'IME i membre de la Secció de Llengua i Literatura. Representant de l'IME en el **Comitè d'edició de l'Obra Completa d'Antoni Febrer i Cardona**
Data de nomenament: 28 de gener de 2002

[Josep Miquel Vidal Hernández](#), coordinador científic de l'IME. Representant de l'IME en el **Comitè d'edició de l'Obra Completa d'Antoni Febrer i Cardona**
Data de nomenament: 28 de gener de 2002

[Àngel Mifsud Ciscar](#), cap de la Secció de Llengua i Literatura. Representant de l'IME en el **Comitè d'edició de l'Obra Completa d'Antoni Febrer i Cardona**
Data de nomenament: 28 de gener de 2002

[Joan Francesc López Casanovas](#), membre de la Secció de Llengua i Literatura. Representant suplent de l'IME en la **Comissió Assessora de Cultura Popular**
Data de nomenament: 14 de febrer de 2002

[David Carreras Martí](#), membre de la Secció de Ciències Naturals. Representant de l'IME en la **Junta Rectora del Parc Natural de l'Albufera des Grau**
Data de nomenament: 24 de gener de 2003

[Begoña Oquiñena Smith](#), membre de la Secció de Ciències Naturals. Representant de l'IME en la **Comissió de la Reserva Marina del Nord de Menorca**
Data de nomenament: 24 de gener de 2003

[Josep Miquel Vidal Hernández](#), coordinador científic de l'IME. Representant de l'IME en el **Consell Rector de la Universitat Catalana d'Estiu (UCE)**
Data de nomenament: juny de 2003

[Josefina Salord Ripoll](#), presidenta del Consell Científic de l'IME i membre de la Secció de Llengua i Literatura. Representant de l'IME en el **Comitè Científic de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez**
Data de nomenament: 9 de juny de 2003

[Francesc Isbert Vaquer](#), membre de la Secció d'Història i Arqueologia. Representant de l'IME en la **Comissió Tècnica Assessora de Patrimoni Històric**
Data de nomenament: 11 d'agost de 2003

[Joan Josep Gomila Portella](#), membre de la Secció de Ciència i Tècnica. Representant suplent de l'IME en la **Comissió Tècnica Assessora de Patrimoni Històric**
Data de nomenament: 11 d'agost de 2003

[Antoni Roca Martínez](#), membre de la Secció de Ciència i Tècnica. Representant de l'IME en la **Comissió Tècnica Assessora d'Urbanisme i Ordenació del Territori**
Data de nomenament: 11 d'agost de 2003

[Ferran Pons Cànovas](#), membre de la Secció de Ciències Socials. Representant suplent de l'IME en la **Comissió Tècnica Assessora d'Urbanisme i Ordenació del Territori**
Data de nomenament: 11 d'agost de 2003

[Josefina Salord Ripoll](#), presidenta del Consell Científic de l'IME i membre de la secció de Llengua i Literatura de l'IME. Representant de l'IME en el **Patronat de la Universitat Catalana d'Estiu (UCE)**
Data de nomenament: 29 d'octubre de 2003

[Cristina Andreu Adame](#), cap de la Secció d'Història i Arqueologia. Representant de l'IME en la **Comissió Tècnica Insular de Museus del Consell Insular de Menorca**
Data de nomenament: 5 de juliol de 2004

[Antoni Camps Extremera](#), membre de la Secció d'Història i Arqueologia. Representant suplent de l'IME en la **Comissió Tècnica Insular de Museus del Consell Insular de Menorca**
Data de nomenament: 5 de juliol de 2004

[Josep Miquel Vidal Hernández](#), coordinador científic de l'IME. Representant de l'IME en el **Ple de l'Institut d'Estudis Baleàrics**
Data de nomenament: 21 de març de 2005

[Josefina Salord Ripoll](#), presidenta del Consell Científic de l'IME i membre de la secció de Llengua i Literatura de l'IME. Representant suplent de l'IME en el **Ple de l'Institut d'Estudis Baleàrics**
Data de nomenament: 21 de març de 2005

Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME. Representant de l'IME en el **Ple del Consell de Direcció de l'Institut d'Estudis Balearics**

Data de nomenament: 31 d'octubre de 2005

Òscar Garcia Febrero, membre de la Secció de Ciències Naturals. Representant de l'IME en el **Consell Insular de Caça de Menorca**

Data de nomenament: 9 de desembre de 2005

Rafel Triay Bagur, membre de la Secció de Ciències Naturals. Representant suplent de l'IME en el **Consell Insular de Caça de Menorca**

Data de nomenament: 9 de desembre de 2005

Pere Fraga i Arguimbau, membre de la Secció de Ciències Naturals. Representant de l'IME en el **Consell Assessor de Fauna i Flora de les Illes Balears**

Data de nomenament: 9 de desembre de 2005

David Carreras Martí, membre de la Secció de Ciències Naturals. Representant de l'IME en la **Comissió de Seguiment del Contracte Agrari de la Reserva de la Biosfera (CARB)**

Data de nomenament: 21 de març de 2006

David Carreras Martí, membre de la Secció de Ciències Naturals. Representant de l'IME en el **Comitè de Seguiment del Projecte LIFE Basses**

Data de nomenament: 27 de juny de 2006

Josefina Salord Ripoll, presidenta del Consell Científic de l'IME i membre de la Secció de Llengua i Literatura de l'IME. Representant de l'IME en el **Consell Acadèmic de la Universitat Catalana d'Estiu (UCE)**

Data de nomenament: 20 de desembre de 2006

6. PROMOCIÓ I DIFUSIÓ DE LA RECERCA

6.1 PROMOCIÓ

6.1.1 Premis i beques

PREMIS

XXI Premi d'investigació cultural Francesc de Borja Moll, instituït per l'Ajuntament de Ciutadella i convocat per l'Institut Menorquí d'Estudis. Va ser atorgat al projecte "Societat, demografia i matrimoni a la Menorca de la primera del segle XIX", de Marc Pallicer Benejam.

Data: 13 de gener de 2007

Dotació: 2.500 euros

Membres del jurat:

- Sr. Avel·lí Casanovas Coll, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Ciutadella
- Sr. Tomàs Vidal Bendito, geògraf, professor de la Universitat de Barcelona i membre de la Secció de Ciències Socials de l'IME
- Sr. Joan Hernández Andreu, cap de la Secció de Ciències Socials de l'IME
- Sr. Miquel Àngel Casanovas Camps, historiadore, professor de l'IES Josep M. Quadrado i membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'IME
- Jaume Mascaró Pons, antropòleg, professor de la Universitat de Barcelona i membre de la Secció de Ciències Socials de l'IME

VIII Premi Ciutat d'Alaior Josep Miquel Guàrdia i Bagur, instituït i convocat per l'Ajuntament d'Alaior amb la col·laboració de la Universitat de les Illes Balears i l'Institut Menorquí d'Estudis, en la modalitat de pedagogia. Va ser declarat desert. Data: 2 d'abril de 2007

XVII Premi d'Investigació sobre es Mercadal i Fornells 2007, instituït per l'Ajuntament des Mercadal i convocat per l'Institut Menorquí d'Estudis. Va ser atorgat al projecte d'investigació "La cala de Fornells. Aportació a l'estudi dels atacs i la defensa de la costa nord de la Universitat des Mercadal 1200-1850", de Joan Janer Martí.

Data: 17 de maig de 2007

Dotació: 2.200 euros

Membres del jurat:

- Sr. Cristòfol Barber Villalonga, arxiver i bibliotecari de l'Ajuntament des Mercadal
- Sr. Francisco Fornals Villalonga, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis
- Sra. M. Àngels Hernández Gómez, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis
- Sr. Miquel Àngel Casanovas Camps, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis
- Excusa la seva assistència: Sr. Guillem Sintès Espasa, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis

X Premi d'investigació sobre Ferreries bienni 2006/2007, instituït per l'Ajuntament de Ferreries i convocat per l'Institut Menorquí d'Estudis. Va ser atorgat al projecte d'investigació "Història i estadística del CE Ferreries (1923-2007)", de Pere Pallicer Pons i Joan Lluís Martí Febrer.

Data: 26 de juliol de 2007

Dotació: 900 euros

Membres del jurat:

- Sra. Joana Febrer Rotger, regidora i presidenta de la Comissió Informativa de Cultura, Educació i Serveis Socials
- Sra. Margarita Orfila Pons, cap de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis
- Sr. José Luis Terrón Ponce, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis
- Sr. Miquel Àngel Marquès Sintès, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis
- Sr. Guillem Sintès Espasa, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'Institut Menorquí d'Estudis

BEQUES

De conformitat amb la proposta del Consell Científic, el Consell Rector, reunit el 9 de febrer de 2007, acordà per unanimitat concedir els ajuts a la investigació de l'any 2007 a les persones i projectes que es detallen a continuació:

Secció de Ciència i Tècnica

"Estudi de la pluja a Maó durant el període 1864-1932"

Paz Carreras Seguí
Import: 2.000 euros

Secció de Ciències Naturals

"Estudio de los opistobranquios de Menorca"
Universitat de Cadis – Juan L. Cervera Currado
Import: 4.500 euros

"Estudi de les relacions filogenètiques i evolutives de la flora endèmica a la llum dels marcadors moleculars basats en l'ADN"
Jardí Botànic de la Universitat de València-Josep A. Rosselló Picornell
Import: 4.500 euros

"Identificació dels depredadors de borms a les aigües oceàniques de Menorca"
Lluís Cardona Pascual
Import: 4.470 euros

"Influència del vent en la migració dels ocells a la primavera: el cas de l'illa de l'Aire"
Carles Barriocanal Lozano
Import: 1.950 euros

"Ecologia tròfica de un ave críticamente amenazada, la pardela balear *Puffinus mauritanicus* en Menorca"
Import: 4.300 euros

Secció de Ciències Socials

"Arquitectura de la pluja a Menorca"
Ens arquitectura – Jesús Cardona Pons
Import: 3.800 euros

Secció d'Història i Arqueologia

"El paisaje vegetal de Menorca en el año 1000 BC y la explotación de los recursos vegetales. Una aportación desde la Cova des Pas y el barranco de Trebalúger"
Víctor M. Guerrero Ayuso i Manuel Calvo Trías
Import: 4.500 euros

"Els inicis del moviment social per a la defensa del territori a Menorca (1973-1982)"

Laura Piris Coll
Import: 3.400 euros

"Contribució de la datació absoluta pel mètode 14 a la investigació arqueològica del Museu de Menorca"
Amics del Museu de Menorca (Joaquim Pons Machado)
Import: 4.500 euros

"Aprofitament i gestió dels recursos animals a la prehistòria recent. Anàlisi de restes faunístiques edifici 1 de Torres d'en Galmés"
M. José León Moll
Import: 3.150 euros

"Edat i patologia dental a la població enterrada a ses Arenes de Baix (Ciutadella)"
Elena Sintés Olives
Import: 4.050 euros

6.1.2 Investigacions finalitzades

BEQUES FINALITZADES

Secció de Ciències Naturals

"Distribució de les comunitats de *Cystoseira C. Agardh* de les cales de Menorca. Relació amb els paràmetres ambientals i la qualitat de l'aigua"
Marta Sales Villalonga

"La biologia tèrmica de la lagartija balear *Podarcis lilfordi*. Influència del hàbitat, los sustratos de termorregulació y el melanismo"
Valentín Pérez Mellado

"Estima de la biodiversitat vegetal a l'illa de Menorca mitjançant mostreig: discussió metodològica"
Miquel Truyol Olives

Secció de Ciències Socials

"La indumentària de Menorca en el segle XVIII"
Damià Bosch

"Estudi biodemogràfic de la longevitat humana en la població menorquina"
Clara E. García Moro i Marta Muñoz Tudurí

Secció d'Història i Arqueologia

"Catalogació de la col·lecció Micaela Mata"
Purificació Mira Sales

"Proyecto de datación radiocarbónica de muestras orgánicas procedentes del Hipogeo XXI de Calascoves"
José Luis Gómez Pérez

"Inventari de les llicències d'obres particulars del segle XIX del terme de Maó"
Albert Martínez Esteban

"Prospeccions arqueològiques submarines a l'illa de l'Aire"
Octavi Pons Machado

Secció de Llengua i Literatura

"Una aproximació desconeguda al menorquí del s. XIX: les notes de Manuel Milà i Fontanals sobre el parlar de Maó"
Francesc Bernat i Baltrons

CONVENIS REALITZATS

"El Milano real *Milvus milvus* en Menorca. Actuaciones y resultados, año 2006"
Institut Menorquí d'Estudis-Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears

"Seguiment, estudi i conservació de l'àguila peixatera (*Pandion haliaetus*) a l'illa de Menorca. Informe any 2006"
Institut Menorquí d'Estudis-Conselleria de Medi Ambient del Govern de les Illes Balears

"El turisme de creuers al port de Maó 2006"
Institut Menorquí d'Estudis amb la col·laboració de l'Ajuntament de Maó

6.1.3 Relació d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IME

CURSOS, JORNADES I CONGRESSOS

XVII ESCOLA D'ESTIU DE SALUT PÚBLICA
Data: Del 18 al 23 de setembre de 2006
Lloc: Llatzeret de Maó

Organització: Conselleria de Salut i Benestar Social del Consell Insular de Menorca, Govern de les Illes Balears, IB-Salut, Institut de Salut Carles III, Ministeri de Sanitat i Universitat de les Illes Balears. Participants: 585

Cursos:

- *Diabetes Tipo 2: Evidencias y Práctica Clínica*. Juan Francisco Cano Pérez. Servei d'Endocrinologia. Hospital Universitari de la MAR. Universitat Autònoma de Barcelona. Coordinador del GEDAPS (Grup d'Estudi de la Diabetis en l'Atenció Primària).
- *Las otras dependencias; más allá del consumo de sustancias*. Josep M. Jansà, Vega González Bueso, Agència de Salut Pública de Barcelona - AIS (Atenció i Investigació en Socioaddiccions).
- *Aplicaciones de los sistemas de información geográfica (SIG) en Salud Pública*. Servei de Protecció de la Salut. Direcció General de Salut Pública i Participació. Conselleria de Salut i Consum. Govern de les Illes Balears.
- *Reproductive and Perinatal Epidemiology*. Dr. Allen Wilcox. National Institute of Environmental Health Sciences; Universitat Miguel Hernández. Copatrocinador: Laboratorios Serono.
- *Introducción al uso de las bases de datos de la Biblioteca Cochrane Plus*. Virgili Páez Cervi. Servei de Documentació Biomèdica de les Illes Balears, Direcció General d'Avaluació i Acreditació. Conselleria de Salut i Consum. Govern de les Illes Balears.

Trobades:

- *Interacciones entre farmacología, atención sanitaria y salud pública: El caso del tratamiento de la hipertensión arterial*. Coordinació: Esteve Fernández (Gaceta Sanitaria) i Fèlix Bosch (Fundació Dr. Esteve). Fundació Dr. Antonio Esteve.
- *Los determinantes extrasanitarios de la salud y su impacto sobre el bienestar*. Coordinació: Flor Raigada. Fundació Gaspar Casal. Asociación Española de Evaluación de Tecnologías Sanitarias.
- *La comunicació i la interdisciplinarietat com a eines per aconseguir els objectius de salut a la societat del s. XXI*. Coordinació: AUXGE Associació d'Auxiliars d'Infermeria en Gerontogeriatria de Menorca.
- *III Encuentro de Investigadores del Atlas de Variaciones en la Práctica Médica en el Sis-*

tema Nacional de Salud. Coordinació: Salvador Peiró. Instituto Aragonés de Ciencias de la Salud (I+CS) y Grupo de Variaciones en la Práctica Médica.

- *Encuentro Internacional sobre Políticas de Salud frente a la violencia de género*. Coordinació: Concepción Colomer, Lucia Mazarrasa. Ministeri de Sanitat i Consum (Observatori de Salut de la Dona) en col·laboració amb l'Escola Nacional de Sanitat (ENS) i la Secretaria General de Polítiques d'Igualtat del Ministeri de Treball i Afers Socials.
- *XI Encuentro de Salud y Género*. Coordinació: Lucia Mazarrasa, Begoña López Dóriga. Escola Nacional de Sanitat i Institut de la Dona del Ministeri de Treball i Afers Socials.
- *VII Reunión de responsables de formación en salud pública. Identificación de necesidades formativas para el desarrollo profesional en salud pública*. Coordinació: Ferran Martínez Navarro, Isabel Cuenca. Escola Nacional de Sanitat (ENS), Institut de Salut Carles III.
- *Taller sobre Criterios de Análisis de los datos procedentes de la Vigilancia Epidemiológica*. Coordinació: Odorina Tello Anchuela. Subdirecció General de Promoció de la Salut i Epidemiologia. Direcció General de Salut Pública. Centre Nacional d'Epidemiologia. Institut de Salut Carles III.
- *IV Encuentro de Tutores: La evaluación de la formación especializada como garantía de calidad del sistema de salud*. Coordinació: Josep M. Fornells Vallés, Arcadi Gual Sala, Miguel Carrasco Asenjo, Fernando Pérez Iglesias. Institut d'Estudis de la Salut, Departament de Salut, Generalitat de Catalunya. Sociedad Española de Educación Médica (SEDEM). Agencia P. Lain Entralgo.
- *Diabetes e Inmigración*. Coordinació: José Antonio Vázquez, Paloma Fernández. Federación Española de Diabetes i MSD.
- *La gripe aviar. ¿Estamos preparados?* Coordinació: Josep M. Pons i Berengueras, Germán Basoa Rivas. AMASPUB (Associació de Titulats en Salut Pública de Catalunya) i la FAASP (Federación de Asociaciones de Salud Pública).
- *La dependencia, un reto en los cuidados enfermeros*. Coordinació: Joan E. de Pedro. Universitat de les Illes Balears i Sociedad Española de Enfermería Geriátrica y Gerontológica.
- *Aspectos metodológicos en los estudios de cohortes de VIH*. Coordinació: Santiago Pérez-

- Hoyos, Julia del Amo. Escola Valenciana d'Estudis en Salut (EVES), Universitat Miguel Hernández, Red de Investigación de SIDA (RIS).
- *Los procesos de evaluación de las convocatorias del Fondo de Investigación Sanitaria, dirigidas al Sistema Nacional de Salud*. Coordinació: Joaquín Arenas Barbero. Mª Pilar Zorita Villanueva. Subdirecció General d'Avaluació i Foment de la Investigació.
 - *IX Encuentro sobre medicina y sociedad. Las vacunas: historia y actualidad*. Coordinació: Enrique Perdiguero Josep M. Vidal, Universitat Miguel Hernández, Sociedad Española de Historia de la Medicina i Institut Menorquí d'Estudis (IME).
 - *Aplicación del Plan Nacional de Investigación de Residuos: realidad y perspectivas*. Coordinació: T. Rey-Maqueira Palmer. Direcció General de Salut Pública i Participació. Conselleria de Salut i Consum.

Reunions grups de treball

- *Reunión de la Red INMA*
Organitza: Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM). RED INMA
Coordinació: Núria Ribas
- *Reunión del Comité Editorial de Gaceta Sanitaria*
Organitza: Gaceta Sanitaria
Coordinació: Esteve Fernández

Conferències

- *La prevención del cáncer de cuello uterino. Nuevas ideas, nuevas posibilidades*. Francesc X. Bosch José, cap de servei d'Epidemiologia i Registre del Càncer de l'Institut Català d'Oncologia
Lloc: Ajuntament de Maó
- *Manipulación psicológica y sectas coercitivas; una realidad permanente*. Josep M. Jansà López del Vallado, Servei de Prevenció i Atenció a les Dependències, Agència de Salut Pública de Barcelona, director mèdic d' AIS
Lloc: Ajuntament des Castell

XXII TROBADES CIENTÍFIQUES DE LA MEDITERRÀNIA. NANOCIÈNCIA I NANOTECNOLOGIA

Dates: del 9 a l'11 d'octubre de 2006
Lloc: Institut Menorquí d'Estudis
Organització: Institut Menorquí d'Estudis, Societat Catalana de Física, Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA, Universitat de les Illes

Balears-CSIC) i l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona (ICM, CSIC)
Participants: 48

Programa:

9 d'octubre

- Presentació de les XXII Trobades Científiques de la Mediterrània amb la participació de Josep Miquel Vidal, Institut Menorquí d'Estudis, Prof. Núria Ferrer, vicepresidenta de la Societat Catalana de Física, i Prof. Jordi Pascual, director de l'Institut Català de Nanotecnologia.

Eines de caracterització i manipulació atòmica. Simulació. Moderador: Prof. Jordi Pascual

- *Manipulation of the electronic, mechanical and spectroscopic properties of single molecules*, Prof. Miquel Salmerón, Materials Sciences Division, Lawrence Berkeley National Laboratory - Molecular Foundry.
- *Magnetism in finite-sized systems: from atoms to clusters and nanowires*, Dr. Pietro Gambardella, Institut Català de Nanotecnologia.
- *A resonant optical nanoantenna for high resolution single molecule probing*, Dr. T. H. Taminiau, ICFO - Applied Optics Group, MESA, University of Twente, The Netherlands.
- *Construcció d'un sistema de pinces òptiques hologràfiques i calibració de forces*, Dr. Mario Montes-Usategui, Grup de Recerca en Òptica Física, Universitat de Barcelona.
- *Estructura i propietats de pel·lícules nanomètriques: pel·lícules Langmuir-Blodgett*, Dr. J. Torrent Burgués, Dept. Enginyeria Química, Universitat Politècnica de Catalunya.
- Taula rodona-debat en la qual participen: Prof. Miquel Salmerón, Dr. Pietro Gambardella, Dr. T. H. Taminiau, Dr. Mario Montes-Usategui, i Dr. J. Torrent Burgués.

Electrònica i fotònica, tecnologies de la informació i les comunicacions. Moderador: Prof. Ramon Alcubilla, Universitat Politècnica de Catalunya.

- *Realisation of Nanostructures by nanofabrication methods*, Prof. Clívia Sotomayor-Torres - University College Cork, Tyndall National Institute.
- *Molecular Photonics. Nano-games with Single Molecules and Photons*, Dr. Niek van Hulst, ICFO & ICREA.

- *Nanoestructuració i propietats electròniques de superfícies en òxids magnètics aptes per magnetoelectrònica*, Dr. Lluís Balcells, Institut de Ciències de Materials de Barcelona, ICMAB.
- *Ultra fast tuning of a photonic crystal response via a quadratic nonlinearity*, Dr. C. Cojocar, Universitat Politècnica de Catalunya. Dept. Física i Enginyeria Nuclear.
- Taula rodona-debat en la qual participen: Prof. Clívia Sotomayor-Torres, Dr. Niek van Hulst, Dr. Lluís Balcells, i Dr. Crina Cojocar. Moderador: Prof. Albert Figueras, Institut de Ciències de Materials de Barcelona (ICMAB)
- *Nanotecnologia i el 7è Programa Marc*, Prof. Llorenç Vallès, cap d'unitat de la Comissió Europea, DG de Recerca, Unitat G3 "Materials".
- Taula rodona-debat: *Política Científica en Nanociència i Nanotecnologia*, Prof. Llorenç Vallès, cap d'unitat de la Comissió Europea, DG de Recerca, Unitat G3 "Materials", Prof. Manolo Vázquez, gestor de l'Acció Estratègica en Nanociència i Nanotecnologia del MEC, Sr. Emilià Pola, director del programa CERCA, Sr. Joan Cornet, president de la Comissió Executiva de la Fundació de la Bioregió de Catalunya, i Prof. Jordi Pascual, director de l'Institut Català de Nanotecnologia.

10 d'octubre

Nano-biotecnologia, ciències de la vida. Moderador: Prof. Josep Samitier, subdirector general del Parc Científic de Barcelona (PCB).

- *Force generation by biological polymers on a nanometer scale*, Prof. Marileen Dogterom (FOM Institute for Atomic and Molecular Physics (AMOLF), presentador: Prof. Josep Samitier, subdirector general del Parc Científic de Barcelona (PCB).
- *Engineered inorganic nanoparticles: their use in biology*, Dr. Victor F. Puntes, Institut Català de Nanotecnologia, ICREA.
- *Carrying gold nanoparticles inside the cell*, Silvia Pujals, Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona, Parc Científic de Barcelona.
- Taula rodona-debat en la qual participen: Prof. Marileen Dogterom, Dr. Victor F. Puntes, i Silvia Pujals.
- Excursió al port de Maó.

Propietats de molècules, partícules i materials nanoestructurats. Moderadora: Prof. Núria Ferrer, Universitat Politècnica de Catalunya i vicepresidenta de la Societat Catalana de Física.

- *Carbon Nanotubes in Micro and Nanoelectronics*, Prof. Siegmund Roth, Max Planck-Institute de Stuttgart.
- *Fabrication of magnetic nanodots over macroscopic area: Towards the Terabit per square inch of areal density?* Dr. Xavier Batlle, Dept. Física Fonamental i Institut de Nanociència i Nanotecnologia (IN2UB).
- *Electroactive polymer-Carbon Nanotube Composites*, Dr. W.K. Maser, Institut de Carboquímica (CSIC), Saragossa.
- *Fabrication of self-ordered porous alumina membranes*, Dr. Lluís Marsal, ETSE, Universitat Rovira i Virgili.
- Taula rodona-debat: Prof. Siegmund Roth, Dr. Xavier Batlle, Dr. W.K. Maser, i Dr. Lluís Marsal.

11 d'octubre

Energia i medi ambient. Sensors. Moderador: Prof. Albert Figueras, Institut de Ciències de Materials de Barcelona (ICMAB)

- Prof. Pedro Gómez, Institut de Ciències de Materials de Barcelona (ICMAB)
- *Fotoelèctrodes de TiO₂ amb diferents additius per a la producció d'hidrogen a partir de la dissociació de la molècula d'aigua*, Dr. Cristian Fàbrega, Enginyeria i Materials Electrònics (EME) / CeRMAE/INUB,UB.
- *Síntesis y caracterización de catalizadores nanoestructurados con actividad catalítica en la deshidrogenación oxidativa de propano*, Dr. Jaume Vila Gómez, Institut de Ciència de Materials de la Universitat de València.
- *La nanotecnologia aplicada a l'estudi de la interacció dels aerosols marins i l'atmosfera: els fonaments per a nous models en química atmosfèrica i qualitat de l'aire a les àrees costaneres*, Dr. Albert Verdager, Institut Català de Nanotecnologia.
- Taula rodona-debat: Prof. Pedro Gómez, Dr. Cristian Fàbrega, Dr. Jaume Vila Gómez, i Dr. Albert Verdager.

II JORNADES D'INTERCANVI CULTURAL

Dates: Del 27 al 29 d'octubre de 2006

Organització: Societat Catalana de Llengua i Literatura, Institut Menorquí d'Estudis, Societat Verdager, i Càtedra Verdager d'Estudis Literaris de la Universitat de Vic.

Amb el suport de la Institució de les Lletres Catalanes i la Universitat de les Illes Balears.

Participants: 24

Programa:

27 d'octubre

- Visita al Museu de Menorca.
- Lloc: Institut Menorquí d'Estudis. Acte d'inauguració i conferència a càrrec de Josefina Sallord: *Jacint Verdaguer i Menorca*.

28 d'octubre

- Lloc: Cercle Artístic de Ciutadella. Conferència a càrrec de Jaume Corbera: *Mossèn Alcover i el Congrés de la Llengua*.
- Ruta cultural i literària per Ciutadella.
- Conferència a càrrec d'Àngel Mifsud: *La llengua a Menorca al tombant dels segles XIX i XX*.

29 d'octubre

- Lloc: Es Migjorn. Conferència a càrrec de Joan López Casanovas: *Poesia popular: els glosadors a Menorca*
- Reunió de la Societat Verdaguer

II JORNADES D'INTERCANVI CULTURAL ENTRE LES TERRES DE PONENT I MENORCA. DE FRAGA A MAÓ: EIX D'UNA CULTURA. TURISME I DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Organització: Institut d'Estudis Catalans i Institut Menorquí d'Estudis

Col·laboració: Departament de Filologia Catalana i Comunicació de la Universitat de Lleida i Grup d'Estudis de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu. Amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Programa:

Lleida

Dates: Del 10 a l'11 de novembre de 2006

Lloc: Biblioteca Pública de Lleida

10 de novembre

- *El retard virtuós del desenvolupament turístic de Menorca*. Conferència a càrrec de Sergi Mari, economista i director de l'Observatori Socioambiental de Menorca de l'Institut Menorquí d'Estudis.
- *La reserva de la biosfera de Menorca, una experiència de sostenibilitat per al turisme de masses*. Ponència a càrrec d'Eulàlia Comas, biòloga i cap de l'Oficina de la Reserva de la Biosfera de Menorca.
- *El patrimoni arqueològic i la seva posada en*

valor turístic a Menorca. Ponència a càrrec de Joana M. Gual, arqueòloga. Membre de l'IME. Servei del Patrimoni del Consell Insular de Menorca.

- *L'especificitat de Menorca en el context del turisme a les Illes Balears*. Ponència a càrrec d'Antoni Fullana, geògraf. Universitat de les Illes Balears.

11 de novembre

- *Cultura i patrimoni, claus del turisme sostenible*. Conferència a càrrec de Llorenç Prats, professor d'antropologia de la Universitat de Barcelona.
- *Turisme i territori-paisatge*. Ponència a càrrec de Carles Llop, arquitecte i professor de la Universitat Politècnica de Catalunya.
- *Turisme sostenible i poder local*. Ponència a càrrec de Sole Jiménez, antropòloga, professora de l'Escola Universitària de Turisme de Terrassa i de la Universitat Oberta de Catalunya.
- *Turisme sostenible en medi rural des de la perspectiva empresarial*. Ponència a càrrec de Rosa Fàbrega, filòloga, empresària de turisme rural i professora de la Universitat d'Andorra.

Maó

Dates: Del 24 al 25 de novembre de 2006

Lloc: Institut Menorquí d'Estudis

24 de novembre

- *Cultura i patrimoni, claus del turisme sostenible*. Conferència a càrrec de Llorenç Prats, professor d'antropologia de la Universitat de Barcelona.
- *Turisme i territori-paisatge*. Ponència a càrrec de Carles Llop, arquitecte i professor de la Universitat Politècnica de Catalunya.
- *Turisme sostenible i poder local*. Ponència a càrrec de Sole Jiménez, antropòloga, professora de l'Escola Universitària de Turisme de Terrassa i de la Universitat Oberta de Catalunya.
- *Turisme sostenible en medi rural des de la perspectiva empresarial*. Ponència a càrrec de Rosa Fàbrega, filòloga, empresària de turisme rural i professora de la Universitat d'Andorra.

25 de novembre

- *El retard virtuós del desenvolupament turístic de Menorca*. Conferència a càrrec de Sergi Mari, economista i director de l'Observatori Socioambiental de Menorca de l'Institut Menorquí d'Estudis.

- *La reserva de la biosfera de Menorca, una experiència de sostenibilitat per al turisme de masses*. Ponència a càrrec d'Eulàlia Comas, biòloga i cap de l'Oficina de la Reserva de la Biosfera de Menorca.
- *El patrimoni arqueològic i la seva posada en valor turístic a Menorca*. Ponència a càrrec de Joana M. Gual, arqueòloga. Membre de l'IME. Servei del Patrimoni del Consell Insular de Menorca.
- *L'especificitat de Menorca en el context del turisme a les Illes Balears*. Ponència a càrrec d'Antoni Fullana, geògraf. Universitat de les Illes Balears.

1st THEMATIC WORKSHOP OF THE EU PROJECT NORMAN. CHEMICAL ANALYSIS OF EMERGING POLLUTANTS

Dates: Del 27 al 28 de novembre de 2006

Lloc: Institut Menorquí d'Estudis

Organització: Projecte europeu NORMAN, CSIC (Centre Superior d'Investigacions Científiques) i Institut Menorquí d'Estudis

Programa

27 de novembre

- *The EU's new Research Framework Programme 2007-2013: FP7*, Elena Domínguez European Commission DG Research, Brussels, Belgium.

Session 1: EU research on emerging contaminants

- *NORMAN Network of reference laboratories and related organizations for monitoring and bio-monitoring of emerging environmental pollutants*, Valeria Dulio NERIS, Verneuil-en-Halatte, France.
- Johannes Barth Eberhard Karls Universität Tübingen, Germany: *Consideration of persistent and emerging pollutants in the AQUATERRA project*.
- *Overview on the EU SSA KNAPPE Knowledge and Need Assessment on Pharmaceutical Products in Environmental Waters*, Benoît Roig Ecole des Mines d'Alès, France

Session 2: Polar Pesticides

- *Fully automated on-line SPE-LC-MS/MS analysis of polar pesticides in water and its application in different environmental monitoring programs*, Miren López de Alda CSIC, Barcelona, Spain.

- *New gas-chromatography-based approaches for the monitoring of pesticides*, Lourdes Ramos CSIC, Madrid, Spain.

Session 3: Pharmaceuticals

- *Monitoring and biomonitoring of hormones and drug residues in the food chain: Advanced screening assays and coupling with accurate mass spectrometry*, Michel W.F. Nielen RIKILT-Institute of Food Safety, Wageningen, The Netherlands.
- *Pharmaceutical Substances: Emergent Contaminants of the Aquatic Systems*, Helene Budzinsk University of Bordeaux; CNRS; Talence, France.
- *Liquid Chromatography-Tandem Mass Spectrometry as a Powerful Tool for The Determination of Pharmaceuticals in Environmental Sample*. Meritxell Gros IIQAB-CSIC, Barcelona, Spain.
- *Determination of pharmaceutical compounds in water by solid-phase extraction-liquid chromatography-tandem mass spectrometry*, John L. Zhou, Department of Biology and Environmental Science, School of Life Sciences, University of Sussex, UK.
- *Study of pharmaceutical residues removal in a pilot wastewater treatment plant*, Tina Kosjek Institut Jozef Stefan, Department of Environmental Sciences, Ljubljana, Slovenia.
- *Part per trillion analyses of pharmaceuticals and phytoestrogens in natural waters using UPLC-Q-TOF-MS and LC-MS-MS (QqQ)*, Mari-nella Farré CSIC, Barcelona, Spain.

28 de novembre

Session 4: Halogenated emerging contaminants

- *Brominated flame retardants in industrial effluents: analytical methods and monitoring results*, Guido Vanermen Flemish Institute for Technological Research, Mol, Belgium.
- *The never ending story of polychlorinated paraffins: New proposals to overcome the persistent quantification problem*, Michael Oehme Organic Analytical Chemistry, University of Basel, Switzerland.
- *The advances in analysis of perfluorinated organic surfactants (PFCs)*, Stefan van Leeuwe Institute for Environmental Studies, Vrije Universiteit, Amsterdam.

Session 5: Other emerging contaminants

- *Federal Environment Agency, Vienna, Austria Determination of Selected Organophosphorus Flame Retardants (OPFRs) in Water and Sediment River Samples from Austria*, Oliver Gans Department of Hazardous Substances and Metabolites, Austrian.
- *Emerging inorganic pollutants in the atmospheric particulate matter*, Teresa Moreno Earth Sciences Institute, CSIC; Barcelona.
- *Detection of bacteria in water*, Ramadan Abuknesha King's College London, UK.

Session 6: Degradation and bioavailability of emerging contaminants

- *Compound specific isotope analysis to characterise degradation pathway and to quantify in situ degradation of fuel oxygenates and other fuel derived contaminants*, Hans - Herrmann Richnow UFZ-Leipzig, Germany.
- *Bioavailability of organic contaminants in sediment and soil - emerging insights*, John Parsons University of Amsterdam, The Netherlands.
- *Design and Application of a Set of Analysis of a Battery of Biomarkers as a New Achievement in Dredged Material Characterization and Management*, Laura Martín-Díaz CSIC, Cádiz, Spain.

III JORNADES DE RECERCA HISTÒRICA DE MENORCA. MENORCA A LA GUERRA DE SUCESSIÓ. AMB MOTIU DEL III CENTENARI DE L'AIXECAMENT AUSTRIACISTA MENORQUÍ (OCTUBRE DE 1706)

Dates: Del 30 de novembre al 3 de desembre de 2006

Lloc: Cercle Artístic de Ciutadella

Organització: Societat Historicoarqueològica Martí i Bella, Cercle Artístic i Institut Menorquí d'Estudis

Patrocinen: Ajuntament de Ciutadella, Consell Insular de Menorca i Fundació "Sa Nostra"

Col·labora: Universitat de les Illes Balears

Programa

30 de novembre

- *Les raons de l'austriacisme dels territoris de la Corona d'Aragó*. Joaquim Albareda, Universitat Pompeu Fabra.

1 de desembre

- *La guerra de Successió al Principat de Catalunya: el testimoni dels dietaris i les memòries*

personals. Xavier Torres Sans, Universitat de Girona.

- *El "moment d'Espanya": La guerra de Successió com a ocasió de la "Hispania" restaurada*. Antoni Simon Tarrés, Universitat Autònoma de Barcelona.
- *Operacions bèl·liques i projectes socials del regne de Mallorca durant la guerra de Successió*. Miquel Deyà, Universitat de les Illes Balears.
- *Menorca en el trànsit del segle XVII al XVIII*. Miquel Àngel Casanovas, Institut Menorquí d'Estudis.

2 de desembre

- *Cartografia i guerra: el cas de la guerra de Successió*. Tomàs Vidal Bendito, Universitat de Barcelona.
- Comunicacions
- Taula rodona

3 de desembre

- Visita guiada al castell de Sant Felip i al Fort Marlborough.

ESF EXPLORATORY WORKSHOP ON CHANGING HOUSING AND LEISURE-TIME CULTURES: A THREAT TO SUSTAINABLE DEVELOPMENT? CHALLENGES FOR EUROPEAN PRACTICES AND POLICIES

Dates: Del 21 al 24 de març de 2007

Lloc: Institut Menorquí d'Estudis

Organització: European Science Foundation i Institut Menorquí d'Estudis

Participants: 20

Programa

21 de març

- Meeting of participants, short personal presentations.

22 de març

- Presentation of the European Science Foundation (ESF), tba (Standing Committee for the Social Sciences).
- *Starting point towards a European Project*, presentation by Montserrat Pareja Eastaway, Universitat de Barcelona, Guidelines for the meeting.
- *Leisure time and sustainable development: previous experiences and results*, presentation by Erling Holden, Western Norway Research Institute.

- *Households consumption and lifestyles in a leisure time and second home perspective*, presentation by Ole Michael Jensen, SBI.
- *Housing cultures and sustainable development*, presentation by Eli Støa, Norwegian University of Science and Technology.
- *Policies towards sustainable development, effects on leisure time*, presentation by Lydie Laigle, CSTB.
- *The need of evaluating policies: the case of secondary homes*, presentation by Nessa Winston, University Colleague Dublin.
- Presentation by Katie Williams, Oxford Brooke University.

23 de març

- *The experience of European projects*, presentation by Ronald van Kempen, Utrecht University.
- Debate on project structure.
- Debate on identification of work packages.
- General discussion: Identification of potential partners. Identification of coordinator.
- Summary and conclusions (Convenors).
- *Problems, developments and challenges of Menorca, a touristic destination*, presentation by Sergi Mari, OBSAM director.

24 de març

- Study tour

JORNADES D'ECONOMIA I ART

Data: Del 29 al 31 de març de 2007

Lloc: Seu de l'Institut Menorquí d'Estudis

Organització: Institut Menorquí d'Estudis

Col·laboració: Universitat de les Illes Balears i Universitat Complutense de Madrid

Programa

29 de març

- *La economía europea (1850-1914)*. Tomás García Cuenca, catedràtic de la Universitat de Castella la Manxa.
- *L'economia menorquina al final del segle XIX i principi del segle XX*. Miquel Àngel Casanovas Camps, historiador i membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'IME.
- *La economía en España entre las dos guerras mundiales*. Juan Hernández Andreu, catedràtic d'història econòmica de la Universitat Complutense de Madrid i membre de la Secció de Ciències Socials de l'IME.

30 de març

- *Ideología de la villa en Menorca a principios del XIX: innovación agraria, cultural y arquitectónica*. María Teresa de Medrano de Olives, professora associada de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de la Universitat Politècnica de Madrid.
- *Els menorquins i el tràfic d'esclaus (1835-1845)*. Amador Mari Puig, historiador i membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'IME.
- *De la pintura impresionista a les primeres avantguardes a Menorca: exposicions, artistes i mercat*. Cristina Andreu Adame, historiadora i membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'IME.

31 de març

- *L'art després de la II Guerra Mundial: l'internacionalisme i el capgirament del mercat*. Francesca Lladó i Pol, professora titular del Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts, i actualment, vicerectora de Projecte Cultural de la Universitat de les Illes Balears.
- *Iniciativa urbanística a Maó al principi del segle XIX*. Guillem Sintès Espasa, historiador i membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'IME.

AQUA TERRA GENERAL ASSEMBLY WITH KNOWMAN COURSE ON SOCIO ECONOMIC ISSUES

Dates: Del 23 al 24 d'abril de 2007

Lloc: La Mola-fortalesa d'Isabel II (Maó)

Organització: Aqua Terra

Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis

Participants: 70

Programa

23 d'abril

- Welcome, P. Grathwohl, E. Frank J. Barth, Cathy Eccles

SOILS

- Georg Lair (TREND), Sandra Lancaster (FLUX)
- Dietmar Steidle (FLUX/BGC) Martina Barborowski (R4)
- Britt Pagels (BGC1)
- Alette Langenhoff/Jasperien de Weert (BGC4+5)

GROUNDWATER

- Edda Kalbus (R2)

- Phillippe Orban (TREND)
- Ate Visser Hans Peter Broers (TREND/BASIN)

SEDIMENTS / FLOODPLAINS

- Agnieszka (BASIN2) Alicia Navarro
- Peichi (TREND)
- Mirosław Rudis (BASIN4)
- Karolien Vanbroekhoven Ludo Diels (FLUX)

RIVERS / BASIN / INTEGRATOR

- Marta Terrado (BASIN/COMPUTE)
- Jaro Slobodnick (BASIN)
- Emanuelle Petelet (FLUX)

General Discussion led by SC and PRP panel

- How will climate change affect pollutant behaviour?
- Separate Steering Committee Meeting

24 d'abril

General Assembly

- Elisabeth Frank Admin Issues
- Johannes Barth New DOW IV, Publications

HIELOCRIS

Dates: Del 26 al 28 d'abril de 2007

Lloc: Institut Menorquí d'Estudis

Organització: Departament de Física de la Universitat de les Illes Balears i IMEDEA

Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis

Participants: 28

Programa

26 d'abril

- Presentation of the HIELOCRIS Project of the CSIC, C. Ignacio Sainz Díaz.
- Keynote Conference: *Sea Ice and the Origin of Life*. Hauke Trinks.
- Presentation of the subproject: *Stratospheric ices*, Rafael Escribano.
- Communications of the participants of this subproject.
- Presentation of the subproject: *Morphology and growth of crystalline and amorphous ice*, Julyan Cartwright.
- Communications of the participants of this subproject.
- Keynote Conference: Hinrich Grothe.
- Presentation of the subproject: *Ices in the solar system*, Pedro Gutiérrez.
- Communications of the participants of this subproject.

27 d'abril

- Keynote Conference: *Surface properties and reaction dynamics of water ice*. Jan Pettersson.
- *Density of carbon dioxide ice as a function of the deposition temperature*, Miguel A. Satorre.
- Presentation of the subproject: *Adsorption of water layers on silicate surfaces*, Alfonso Hernández Laguna.
- Communications of the participants of this subproject.
- Keynote Conference: *Astrophysical Ices and Their Energetic Processing*. Gianni Strazzulla.

28 d'abril

- Keynote Conference: *Experimental studies of chemical reactions on icy and non-icy surfaces of relevance to astrophysics*. Stephen D. Price.
- Presentation of the subproject: *Crystal growth and morphology of ice*. Oreste Piro.
- Communications of the participants of this subproject.
- Conclusions and European Perspectives

II FORUM MEDITERRÁNEO CONTRA EL DOLOR

Data: Del 3 al 5 de maig de 2007

Lloc: Hotel Royal Son Bou i Teatre Principal de Maó

Organització: Asociación de Médicos en Ejercicio Libre, Societat Balear del Dolor i Institut Menorquí d'Estudis

Col·laboració: Consell Insular de Menorca, Ajuntament de Maó, Sociedad Española del Dolor, Sociedad Española de Cirugía Bucal, Sociedad Española de Cuidados Paliativos, Sociedad Española de Anestesiología-reanimación y Terapéutica del Dolor, Sociedad Española de Cirugía Ortopédica y Traumatológica, Sociedad Balear de Anestesiología-reanimación y Terapéutica del Dolor, Cimebal. Sindicat Mèdic Lliure de les Illes Balears, Col·legi Oficial de Metges de les Illes Balears, Reial Acadèmia de Medicina, Govern Balear, Ib-Salut, Fundació Danone i Associació Contra el Dolor: Sine Dolor.

Programa

3 de maig

Taula rodona

- *Papel de la gastroprotección en el tratamiento del dolor*. Moderadora: Dra. Marisa Heredia. Gastroenteròloga.
- *Por qué, cuándo y cómo utilizar la gastroprotección en el tratamiento del dolor*. Dr. Julio

Ponce. Cap del Servei de Digestiu. Hospital de la Fe. València.

- Precs i preguntes.

Taula rodona

- *Tratamiento del dolor y calidad*. Moderador: Dr. Xavier La Cueva. Unitat de Cures Pal·liatives. Menorca.
- *Evaluación y tratamiento del Dolor como indicador de calidad asistencial*. Dr. X. Gómez Batiste. President de l'Asociación Española de Cuidados Paliativos.
- *Manejo del dolor en latinoamerica*. Dr. M. A. Genis. President de l'Asociación Mexicana para el Estudio y Tratamiento del Dolor.
- *Caso clínico oncológico de atención integral*. Dr. J. Carulla Torrent. Cap del Servei d'Oncologia. Hospital Mateu Orfila. Menorca.
- Precs i preguntes

Taula rodona

- *Avances del tratamiento del dolor en traumatología*. Moderador: Dr. Jaume Vilaró. Grup Medifiatc. Barcelona.
- *El papel de las glucosaminas en el tratamiento del dolor crónico articular*. Dr. Francisco Arduara. Valladolid.
- *Papel de la vertebroplastia en el tratamiento del dolor*. Dr. Antonio López-Sastre. Unitat del Raquis. Hospital de Lleó.
- Inauguració Oficial del II Forum Mediterráneo contra el Dolor per l' Excma. Sra. Joana Barceló, presidenta del Consell Insular de Menorca.

4 de maig

Taula rodona

- *Nuevos avances en el tratamiento del dolor crónico*. Moderador: Dr. R. Gálvez. Cap de la Unitat del Dolor de l'Hospital V. de las Nieves. Granada.
- *Hidromorfona: Ventajas farmacológicas del sistema osmótico de liberación sostenida*. Professor Cecilio Álamo González. Catedràtic de farmacologia de la Universitat Alcalá de Henares.
- *Hidromorfona en el Tratamiento del Dolor Crónico*. Dra. Carmen Martínez Caballero. Madrid.
- Precs i preguntes

Taula rodona

- *Algas de origen Orofacial*. Moderador: Dr. P. Mir. Estomatòleg. Menorca.

- *Diagnóstico diferencial y tratamiento del dolor de origen orofacial*. Dr. E. Vázquez Delgado. Clínica Teknon. Barcelona.

- *Neuralgias Faciales*. Dr. M. Conde. Neuròleg. Hospital Gregorio Marañón. Madrid.

- *Cefaleas*. Dr. F. Molina Neuròleg. Hospital Universitari de Son Dureta. Mallorca.

- Precs i preguntes

Taula rodona

- *Puesta al día en Dolor Agudo Postoperatorio*. Moderador: Dr. Antonio Montero. Cap del Servei d'Anestesiologia de l'Hospital Universitari Arnau i Vilanova. Lleida.

- *Papel de los AINES en el dolor agudo postoperatorio*. Dr. J. Pérez Carajaville. Unitat del Dolor, Clínica Universitària de Navarra.

- *Sistema Transdèrmico Iontoforético de Fentanilo: Una Nueva Era en el tratamiento del Dolor Post-Operatorio*. Dr. J. M. Muñoz y Ramón. Cap de la Unitat del Dolor de l'Hospital Universitari La Paz. Madrid.

- Precs i preguntes.

- Clausura del II Forum Mediterráneo contra el Dolor al Teatre Principal de Maó.

Conferència magistral

- *La Humanidad y el Dolor*. Exm. Sr. Francisco Javier Yuste Grijalba, doctor en medicina i cirurgia i especialista en psiquiatria. Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia.

5 de maig

Taula rodona

- *Tratamiento del dolor en distintas etapas de la vida*. Moderador: Dr. J. M Vaca. Clínica del Dolor. Valladolid.

- *Particularidades del tratamiento del dolor en niños*. Dra. Alicia Alonso Cardaño. Unitat del Dolor Clínica Manzaneda. Logronyo.

- *Particularidades del tratamiento del Dolor en Geriatria*. Dr. B. López Oblaré. Geriatria. Maó.

- *El tratamiento del Dolor en Medicina Primaria*. Dr. S. Gestoso. Centre de Salut del Port de Pollença.

- *Aspectos jurídicos del tratamiento del dolor*. Dr. Yuste Echarren. Hospital Universitari La Paz. Madrid.

- Precs i preguntes

JORNADES DE LA SECCIÓ FILOLÒGICA DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS I L'INSTITUT MENORQUÍ D'ESTUDIS

Dates: 11 de maig de 2007

Lloc: Institut Menorquí d'Estudis

Organització: Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i Institut Menorquí d'Estudis

Participants: 45

Programa

- Obertura a càrrec del president de l'IME, Sr. J. Manel Martí i Llufríu, i del president de la Secció Filològica de l'IEC, Sr. Joan Martí i Castell.
- *La correspondència filològica entre Francesc Camps i Mercadal i Antoni M. Alcover (1906-1926)*, a càrrec de Josefina Salord.
- *Els clàssics i el prestigi de la llengua en Antoni Febrer i Cardona*, a càrrec de Maria Paredes.
- *La literatura catalana a Menorca: examen de recuperació*, a càrrec de Joan F. López Casanovas.
- Visita a l'exposició de publicacions de l'IME.
- *La toponímia a Menorca. Aportacions de Francesc Camps i Mercadal, Jaume Ferrer Aledo i Lluís Casanovas*, per Xavier Gomila.
- *De l'opacitat a la transparència: el cas de Tordonell (Maó)*, per Cosme Aguiló.
- *Aspectes del menorquí a través de la Scripta*, per Joan Veny.
- *Institut Menorquí d'Estudis: història de vint anys*, a càrrec de Josep Miquel Vidal Hernández.
- Presentació de la nova edició del *Diccionari de la llengua catalana* de l'IEC, a càrrec de Joan Martí i Castell.
- Col·loqui.

4a ESCOLA EUROPEA DE PRIMAVERA D'HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA. HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA I DIVULGACIÓ: PUBLICITAT I PROPAGANDA

Dates: Del 17 al 19 de maig de 2007

Lloc: Institut Menorquí d'Estudis

Organització: European Society for the History of Science, Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, i Institut Menorquí d'Estudis.

Amb el suport de: Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans, Universitat Autònoma de Barcelona, Ministeri d'Educació i Ciència i Institut Ramon Muntaner.

Participants: 40

Programa

17 de maig

- Presentació.
- *Basics concepts of publicity and propaganda*, a càrrec de Vicente Benet, Universitat Jaume I, Castelló.
- Discussió.

18 de maig

- *Which comes first? The patient, the doctor, the industry or the regulator: advertising medicines in Twentieth-Century Britain*, a càrrec de Tilli Tansey, Wellcome Trust Centre for the History of Medicine, Londres.
- Discussió
- *Science and propaganda in Twentieth-Century Germany*, a càrrec de Mark Walker, Union College, Schenectady NY.
- Discussió

19 de maig

- Taula rodona: *Science, publicity and propaganda in historical perspective*, moderada per Enrique Perdiguero, Universitat Miguel Hernández, Elx.
- Discussió general.

VIII CONGRESO DE LA ASOCIACIÓN DE DEMOGRAFÍA HISTÓRICA

Dates: Del 31 de maig al 2 de juny de 2007

Lloc: La Mola-fortalesa Isabel II

Organització: Asociación de Demografía Histórica i Institut Menorquí d'Estudis

Programa

31 de maig

SESIONES PARALELAS. Franja 1

Sesión paralela 1.1

- *Razones del aumento en el número de nacimientos en España desde 1997*. Pau Miret Gamundi.
- *La migración interna e internacional en la evolución de los nacimientos en las Comunidades Autónomas españolas. Análisis a través de la Razón de Reemplazo de Nacimientos*. José Antonio Ortega y Luis Alberto del Rey.
- *Evolución y características de la fecundidad en España. Un estudio por nacionalidad*. Daniel Devolver y Rocío Treviño.

- *¿Está aumentando la fecundidad? Una reflexión a la luz de los datos de Navarra y la Comunidad Autónoma Vasca.* Marta Luxán Serrano.
- *Fecundidad e inmigración en la España contemporánea: mitos, realidad e interrogantes.* Teresa Castro Martín, Marta Domínguez y Elisa Suárez.
- *Análisis de la fecundidad por nacionalidad. Una propuesta metodológica para su proyección en Andalucía.* Juan Antonio Hernández, Ana Mª Perales Rivas y Joaquín Planelles Romero.
- *Componentes demográficos del descenso de la fecundidad en España desde 1975 y de su evolución posterior.* Pau Miret Gamundi.
- *La lógica del poblamiento urbano en una comarca rural: Albacete (1750-1840).* Cosme Jesús Gómez Carrasco.
- *El modelo demográfico de la ciudad moderna: el nacimiento y desarrollo del Ensanche Este de Madrid (1860-1878).* Borja Daniel.
- *De gentes de arrabal a madrileños del Centro: el distiro de Chamberí 1860-1930.* Rubén Pallol Tirgueros.
- *Hacia una ciudad segregada: rasgos comunes y diferenciales del primer desarrollo del Ensanche madrileño en sus tres zonas, 1860-1880.* Rubén Pallol Tirgueros, Fernando Vicente Albarrán y Borja Carballo Barral.
- *Estructura demográfica, crecimiento urbano y transformaciones sociales: Guadalajara a partir de los padrones de vecindario (1865-1890).* Javier Andrés Corral.

Sesión paralela 1.2

- *El envejecimiento poblacional y sus implicaciones sociodemográficas. Presente, pasado y futuro de una realidad.* Isidro Dubert.
- *Envejecimiento, pautas residenciales de la vejez y familia en la Galicia de finales del Antiguo Régimen.* Isidro Dubert.
- *L'evoluzione territoriale dell'invicchiamento in Italia (1861-2006): regioni, province, città.* Marcantonio Catalbiano.
- *El envejecimiento en Andalucía: dinámica territorial e implicaciones demográficas.* Carmen Egea Jiménez y José Antonio Nieto Calmaestra.
- *O Envelhecimento Feminino em Portugal. Subsídios para uma prospectiva demográfica.* Stella Antonio.
- *Las Fuerzas Armadas españolas del siglo XXI ante el reto del envejecimiento poblacional.* David Molina Rabadán.
- *Explorando la relación entre movilidad residencial y calidad de vida en los mayores madrileños.* Raúl Lardiés Bosque, Fermina Rojo Pérez, Vicente Rodríguez Rodríguez, Gloria Fernández-Mayoralas Fernández.
- *Envejecimiento de la Población y Apoyo Familiar en la Unión Europea.* Laura Lorenzo Carrascosa.

Sesión paralela 1.3

- *Poblamiento y sistemas urbanos en la Península Ibérica: pasado y presente (I).* Albert Esteve y Joaquín Recaño.
- *Sistemas urbanos de la Corona de Castilla en la segunda mitad del siglo XVI.* Francisco Javier Vela.

Sesión paralela 1.4

- *Familia, iglesia y reproducción social (I).* Antonio Irigoyen López.
- *La Chiesa ed il padrinato. U n'istituzione sociale ribelle?* Guido Alfini.
- *Iglesia y Planificación Familiar.* Josune Aguinaga Rouston.
- *Las prácticas matrimoniales de los cristianos nuevos portugueses.* Juan Ignacio Pulido Serrano.
- *Iglesia y política social. La fundación del Colegio de Huérfanas por el Obispo San Alberto: Córdoba, Argentina, a finales del siglo XVIII.* Mónica Ghirardi.
- *Legitimidad e ilegitimidad en los nacimientos de blancos rioplatenses: indicador de aceptación a las normas socio-culturales de la Iglesia y el Estado.* Sandra Olivero.

SESIONES PARALELAS. Franja 2

Sesión paralela 2.1

- *Familia, iglesia y reproducción social (I).* Antonio Irigoyen López.
- *El impacto demográfico de los regadíos en España, 1900-2001: una comparación entre dos estudios de caso en el Valle del Ebro.* Ernesto Clar y Javier Silvestre.
- *Niveles de vida urbanos y niveles de vida rurales. El caso de la España interior: 1900-1936.* Héctor García Montero.
- *Pautas de localización a nivel municipal a lo largo del siglo XX.* Francisco J. Goerlich y Matilde Mas.

- *Movilidad social y movilidad geográfica de la población masculina de Aranjuez 1915-1975*. María Sánchez Domínguez y Mikolaj Stnek.

Sesión paralela 2.2

- *Poblamiento y sistemas urbanos en la Península Ibérica: pasado y presente (II)*. Albert Esteve y Joaquín Recaño.
- *La segregación residencial de la población de nacionalidad extranjera en Barcelona. Un análisis a partir de las características sociodemográficas del Censo de 2001*. Jordi Bayona Carrasco.
- *O sistema urbano português - novas realidades*. Maria João Guardado Moreira; Teresa Ferreira Rodríguez y Filipa De Castro Henriques.
- *Las dinámicas migratorias internas de la población autóctona y extranjera en Cataluña: impacto territorial sobre la evolución urbana (1996-2005)*. Xiana Bueno y Llorenç Casanova.
- *La inmigración extranjera en los cascos históricos de las ciudades españolas*. Carolina Montoro, Juan José Pons, y Dolores López.
- *Movilidad residencial y transformaciones urbanas en la región metropolitana de Barcelona*. Isabel Pujadas Rubies.

Sesión paralela 2.3

- *Familia, iglesia y reproducción social (II)*. Antonio Irigoyen López
- *La función de la Iglesia en el proceso de reproducción social: de la oración a la profesionalización de la población conventual femenina*. Isabel Moll y Gloria Gallego.
- *En faz de Santa Madre Iglesia. La articulación de las relaciones personales y la Iglesia en la Murcia medieval*. Jorge Ortuño Molina.
- *¿Desclericalización entre la aristocracia?: el ejemplo de Murcia a finales del Antiguo Régimen*. Raquel Sánchez Ibáñez.
- *Un regimiento para mi sobrino. La importancia del bajo clero en la promoción social de las élites locales castellanas*. Sebastián Molina Puche.
- *O Clero Açoriano no século XVIII: carreiras, percursos e sociabilidades*. Susana Goulart Costa.

Sesión paralela 2.4

- *El comportamiento demográfico en la España de Franco*. Arantzazu Pareja.
- *El impacto de la Guerra Civil sobre la mortali-*

dad infantil y juvenil a partir de las preguntas censales sobre hijos nacidos vivos e hijos sobrevivientes: análisis territorial. Albert Garcia Soler y Fernando Gil Alonso.

- *El impacto demográfico del establecimiento militar estadounidense en España durante el franquismo. La base aeronaval de Rota y los efectos sobre su población*. Alejandro Román Antequera.
- *Tendencias demográficas en el País Vasco durante la época de Franco*. Rocío García Abad, Arantza Pareja Alonso y Karmele Zárraga.
- *Las generaciones españolas de supermadres*. Julio Pérez Díaz.
- *Salud materna en el primer franquismo: aspectos asistenciales y cuestiones de género: el programa "Al servicio de España y del niño español"*. Modesta Salazar Agullo.

Sesión paralela 2.5

- *Níveis de mortalidade europeus: uma questão a aprofundar*. Maria Norberta Amorin.
- *Mortalidade e Esperanças de vida em três paróquias do baixo Minho: Aveleda Cambeses e Carreira*. Joao Antero Ferreira y Manuela Silva.
- *Transmissão familiar da longevidade na ilha do Pico (séculos XVIII a XX)*. Carlota Santos y Augusto Abade.
- *A mortalidade pós-reprodutiva numa comunidade do Minho (Portugal)*. Herminia Barbosa.
- *Mortalidade em Angra no século XVIII (uma abordagem a partir dos registos de óbito de dos róis de confessados)*. Herminia Mesquita.
- *Mecanismos institucionais, estratégias familiares e mortalidade de crianças expostas. O caso particular do Alto Minho no século XIX*. Teodoro Da Fonte.

SESIÓN PLENARIA

- *Migraciones ibéricas*. Margarida Duraes, Ofelia Rey Castelao y Javier Silvestre.
- *Movimientos migratorios y conflictos armados. La frontera extremeña en tiempos de la Guerra de Sucesión*. José Pablo Blanco Carrasco.
- *La Carrera de Indias y la emigración laboral: Sevilla como centro de atracción de la gente de mar del Atlántico y del Mediterráneo*. Francesco D'Esposito y A. P. Jacobs.
- *Espanha de partida, Portugal de chegada: a imigração ilegal no Alto Minho no século XIX*. Alexandra Esteves.
- *La emigración gallega a la provincia portu-*

sa de Trás-os-Montes y Alto Douro (1700-1850). Camilo J. Fernández Cortizo.

- *Emigrar a la industria vasca o buscar fortuna en América. Dos alternativas migratorias al alcance de quiénes, cómo y cuándo (1877-1935)*. Rocio García Abad.
- *La movilidad de la población portuguesa en el siglo XVIII: la inmigración en Lisboa, 1745-1746. Origen geográfico e inserción laboral*. Domingo L. González Lopo.
- *O impacto das migrações internas nos comportamentos demográficos dos alto minhotos*. Emilia Lagido.
- *Entres a ida e a volta: a assistência aos migrantes nos hospitais das Misericórdias alentejanas da raia seca, séculos XVII-XVIII*. Maria Marta Lono de Araujo.
- *La emigración portuguesa a Galicia: el caso de la villa del Ferrol a finales del Antiguo Régimen*. Alfredo Martín García y María José Pérez Álvarez.
- *Las migraciones rurales ibéricas: algunas constantes históricas*. Antonio Luis López Martínez y Antonio Florencio Puntas.
- *La intensa movilidad de la comarca del Bajo Miño y sus destinos (1600-1850)*. José Manuel Pérez García.
- *La emigración desde Portugal a España entre los siglos XVI y XVIII a través de las fuentes inquisitoriales*. Juan Ignacio Pulido Serrano.
- *Circulação de Mancebos do Noroeste de Portugal no interior da Península Ibérica na segunda metade de oitocentos*. Henrique Rodrigues.
- *Migraciones en España y capital social. Descripción de la movilidad interregional y análisis de la influencia de las relaciones sociales*. Sergi Vidal.
- *Los espacios migratorios en España: evolución de su intensidad y localización territorial en las últimas décadas del siglo XX y principios del siglo XXI*. Xavier Franch Auladell y Joaquín Recaño Valverde.
- *Revolución francesa y movimientos migratorios entre Francia y España a fines del siglo XVIII*. José Antonio Salas.

TALLERES

Taller 1

- *Programas y aplicaciones informáticas en el campo de la demografía histórica*.

ADEH.

- *Sistemas Informáticos de apoio à reconstituição de paróquias*. Antero Ferreira.

Taller 2

- *Genealogía e historia social*. ADEH.
- *Genealogía e historia social de grupos subalternos. Los masoveros de la región de Girona (s. XVII-XIX)*. Mònica Bosch Portell.
- *Genealogia e História Socia*. Norberta Amorin.

1 de juny

SESIONES PARALELAS. Franja 3

Sesión paralela 3.1

- *Saúde, ambiente e qualidade de vida (I)*. Maria Joao Guardado Moreira.
- *Deficiência/Incapacidade – um domínio transversal de análise e intervenção*. Teresa Veiga y Francisco Carvalho.
- *Envelhecimento, Educação e Saúde, uma análise prospectiva. Portugal 2020*. Filipa de Castro Henriques.
- *El proceso de fragilidad en la vejez: efectos ambientales y vulnerabilidad social*. Dolores Puga y Silvia Marcu.
- *O envelhecimento saudável nos lares da regiao autónoma da Madeira*. Marta Jani Gonzalves.
- *Qualidade de vida, saúde e ambiente. Reflexões a partir de um estudo efectuado em pacientes sujeitos a transplante hepático*. Maria Celeste A. Dias Campos.

Sesión paralela 3.2

- *El catastro de Ensenada (muy injustamente olvidado) y los padrones de moneda forera (I)*. Carmen Anson.
- *Informática y Catastro de Ensenada: estado de la cuestión y nuevas aportaciones metodológicas*. M. Carmen Ansón Calvo y Fernando Manzano Ledesma.
- *Aplicaciones metodológicas de los Memoriales del Catastro de la Ensenada para el estudio de la industria textil: el caso de la tierra de Campos*. Ricardo Hernández García.
- *Población y familia en Getafe a mediados del Siglo XVIII según el Catastro de Ensenada*. Nicolás Montero Pérez.
- *El Catastro de Ensenada como fuente para el análisis demográfico. Estudio de un pequeño municipio andaluz: Algarinejo (Granada) 1752*. José Antonio Nieto Calmaestra.
- *Población y trabajo en el municipio serrano de Cortes (Málaga) a la luz del catastro de ensenada*. Marion Reder Gadow.
- *Aproximación a la realidad social y económica*

de Álora en la segunda mitad del siglo XVIII a través del catastro de Ensenada. Teresa Conejo Postigo.

Sesión paralela 3.3

- *El curso de la vida: jóvenes y estrategias de reproducción social en España y Portugal. Siglos XV-XIX (I)*. Francisco García González.
- *Jóvenes y etapas de la vida en las familias artesanas medievales*. Germán Navarro Espinach.
- *Las dificultades de la vida adulta para un joven del siglo XVI*. María José Vilalta.
- *El papel de los jóvenes en las migraciones rurales estacionales en la Península Ibérica, siglos XVII-XIX*. Antonio Florencio Puntas y Antonio Luis López Martínez.
- *Los jóvenes de las nuevas élites dirigentes de la España del siglo XVIII: patrocinio familiar, educación y redes de poder*. José María Imízcoz Beunza.
- *Los hijos de las élites ilustradas: un estudio social de los seminaristas del colegio de Vergara*. Álvaro Chaparro Sáinz.
- *Jóvenes, hogar y ciclo de vida en la ciudad de Albacete a finales del Antiguo Régimen. Grupos sociales y lógica de reproducción*. Cosme Jesús Gómez Carrasco.

Sesión paralela 3.4

- *Datos de apellidos en el conocimiento de la estructura biodemográfica de las poblaciones*. Vicente Fuster.
- *El uso de apellidos como marcador de procesos biológicos y sociales: posibles aportes a la Demografía Histórica*. Sonia E. Colantonio, Vicente Fuster y Claudio Küffer.
- *Aplicación del análisis de isonimia en datos históricos: Los "fogatges" de 1497 y 1553 en Cataluña*. Miquel Valls Figols.
- *Consanguinidad por isonimia y pares repetidos de apellidos en el Delta del Ebro*. Mireia Esparza, Clara García-Moro y Miquel Hernández.
- *Validez del uso de apellidos portugueses en estudios de isonimia*. Jorge Román, Mª Joao Guardado Moreira, Pilar Zuluaga, Mª José Blanco Villegas, Sonia E. Colantonio y Vicente Fuster.
- *Estructura de la consanguinidad en dos comarcas rurales (La Cabrera y Fuentes Carrionas): Dispensas e Isonimia*. Roberto Rodríguez y María José Blanco Villegas.
- *Variaciones locales, comarcales y étnico/culturales en la consanguinidad de la diócesis de*

Granada (1909-1999). Juan F. Gamella y Ana Núñez Negrillo.

- *Evidencias biodemográficas de los efectos de la consanguinidad sobre la fecundidad y mortalidad humana*. Vicente Fuster, Sonia E. Colantonio, y Claudio Küffer.

Sesión paralela 3.5

- *Diferencias por sexo de la mortalidad en la Península Ibérica. Siglos XIX y XX*. David Reher.
- *Género y modernización demográfica. La mortalidad diferencial en España durante la Transición Demográfica*. Fausto Dopico.
- *Gender mortality selection in the first years of life in the Italian health transition*. Lucia Pozzi y Giuseppe Demuro.
- *Diferencias espaciales de la mortalidad por sexo en España durante el siglo XX*. Diego Ramiro y Vicente Pérez Moreda.
- *Diferencias sociales y biológicas en la mortalidad por sexos durante la transición demográfica en España*. Alberto Sanz Gimeno y David S. Reher.

SESIONES PARALELAS. Franja 4

Sesión paralela 4.1

- *El catastro de Ensenada (muy injustamente olvidado) y los padrones de moneda forera (II)*. Carmen Anson.
- *Los Padrones de Moneda Forera como Fuente Documental para el estudio demográfico-social del Concejo de Salas (Asturias)*. M. Carmen Anson Calvo y Nuria González Alonso.
- *Los Padrones de Vecindad y su importancia para el estudio de la población en la Edad Moderna. El caso benaventano*. M. Carmen Anson Calvo y Fernando Manzano Ledesma.
- *San Tirso de Abres (Asturias) y los Padrones de Moneda Forera en los Siglos XVI y XVII*. Roberto García Moris.

Sesión paralela 4.2

- *Mortalidad, salud y migraciones*. Diego Ramiro y Alberto Sanz.
- *Redes sociales y salud del adulto mayor en perspectiva comparada: Costa Rica, España e Inglaterra*. Dolores Puga, Luis Rosero-Bixby, Karen Glaser y Teresa Castro.
- *La salud de los inmigrantes en Catalunya, 2006*. Anna Mompart y Pilar Brugulat.
- *Inmigración y Salud mental: algunas consi-*

deraciones metodológicas, algunos resultados. Sol Juárez, Nuria Pérez y José Manuel Díaz Olalla.

Sesión paralela 4.3

- *El curso de la vida: jóvenes y estrategias de reproducción social en España y Portugal. Siglos XV-XIX (II)*. Francisco García González.
- *Mujeres jóvenes: Género y procesos de socialización en tierras del sur peninsular durante los siglos XVII y XVIII*. María José De la Pascua.
- *¿Para qué educarlas? Justificación y práctica de la instrucción femenina en la España Moderna*. Teresa Nava Rodríguez.
- *Conflicto y control social en el Antiguo Régimen: Aproximación a la juventud rural a través de las fuentes criminales*. Alfredo Rodríguez.
- *Juventud, matrimonio y relaciones sociales. Jorquera en los siglos XVIII y XIX*. María del Mar Simón García.
- *La mujer y el corsé: una demográfica reflexión acerca de la joven población española del siglo XIX*. Ariadna Giorgi.
- *Juventud y adolescencia. Una aproximación a la reciente bibliografía europea en la Edad Moderna*. María Pilar Molina Gómez.

Sesión paralela 4.4

- *Saude, ambiente e qualidade de vida (II)*. Maria Joao Guardado Moreira y Teresa Veiga.
- *Saúde Pública durante o Estado Novo – uma ilustração a partir da cidade do Porto*. Inês Guerra Santos.
- *Ter filhos: uma decisão socialmente condicionada?* Maria Filomena Mendes y José Rebelo Dos Santos.
- *Mortalidad y medio ambiente en dos parroquias de Tlaxcala (México), siglos XVII al XX*. David Robichaux.
- *A Imigração: um risco para a saúde pública?* Paulo Teves.

2 de juny

SESIONES PARALELAS. Franja 5

Sesión paralela 5.1

- *Salud, nutrición y estatura en la España Contemporánea (I)*. Josep Bernabeu Mestre, José Miguel Martínez Carrión y Roser Nicolau.
- *El estado de salud a través de las carencias alimenticias en el noroeste italiano del siglo XIX: un estudio antropométrico*. Marco Breschi, Alessio Fornasin y Luciana Quaranta.

- *Estatura, nutrición y salud: correlaciones y causalidades. Un estudio de caso para la provincia de Madrid: 1838-1936*. Hector García.
- *Economía autárquica, racionamiento alimentario y crisis nutricional en la sociedad valenciana de posguerra, 1939-1952*. Javier Puche Gil.
- *Transición sanitaria, transición nutricional y ¿transición antropométrica? Evolución de la ingesta de micronutrientes en España durante el siglo XX*. Xavier Cussó.
- *Explorando la salud y el estado nutricional de los españoles hacia 1900. Evidencias a partir de la masa corporal y otros indicadores antropométricos*. José Miguel Martínez Carrión.
- *Salute, statura ed alimentazioni della popolazione del nord Sardegna (1880-1930)*. Lucia Pozzi, Paolo Cau y Carla Merella.

Sesión paralela 5.2

- *Mortalidad y desigualdad social*. Diego Ramiro y Alberto Sanz.
- *Factores explicativos en el descenso de la mortalidad de la infancia: reflexiones desde la experiencia española*. Josep Bernabeu-Mestre, Enrique Perdiguero Gil, Josep Lluís Barona Vilar y Elena Robles González.
- *Evolución de la mortalidad general y la mortalidad infantil de la población gitana del norte de Granada (1871-2004)*. Elisa Martín Carrasco-Muñoz y Juan F. Gamella.
- *Sistema asistencial, nodrizas y mortalidad infantil en León, 1700-1791*. Alfredo Martín Gracia y María José Pérez Álvarez.
- *The 1855 epidemic of cholera in Colorno (Italy). The importance of the cultural component in escaping death*. Mazzoni Stanislao y Matteo Manfredini.
- *Las desigualdades sociales de la salud en Cataluña, 2006*. Anna Mompарт, Antonia Medina y Pilar Brugulat.

Sesión paralela 5.3

- *España: de la emigración a la inmigración. Contrastes regionales y locales (I)*: Andalucía. Julio Pérez Serrano.
- *Los diferentes determinantes de la inmigración en la Europa del Sur: el caso de España*. Mar Cebrián.
- *Incidencia económica de la historia demográfica de los movimientos migratorios*. Miguel-Héctor Fernández Carrión.
- *Itinerarios migratorios en la comarca del cam-*

po de Gibraltar: el caso de los Barrios. Manuel Galiano León.

- *El proceso migratorio en el puerto de Santa Maria (Cádiz) en la segunda mitad del siglo XIX.* Alejandro Román Antequera.
- *Las migraciones en la comarca del Bajo Guadalquivir: el caso de Chipiona (Cádiz) en el segundo tercio del siglo XIX.* Gonzalo Ruiz Bidón y Alejandro Román Antequera.
- *Los procesos de identificación social derivados de los procesos migratorios y su influencia en los cambios demográficos.* Enrique Linera Cortés.

Sesión paralela 5.4

- *Sistemas de herencia igualitarios en la Península Ibérica: lógica y reproducción social.* Llorenç Ferrer Alòs.
- *Diferentes as nascer, iguais ao suceder: apontamentos sobre a divisao igualitaria dos bens entre filhos legítimos e ilegítimos nas duas margens do Atlântico.* Ana Luiza de Castro Pereira.
- *Mecanismos correctores del igualitarismo castellano en Tierra de Campos leonesa durante el siglo XVIII.* Francisco Javier Lagartos Pacho.
- *Familia, herencia y sucesión en la sociedad andaluza (s. XIX).* David Martínez López.
- *Prácticas hereditarias en una comunidad rural de la Alta-Andalucía (s. XIX).* Manuel Martínez Martín y David Martínez López.
- *Estrategias de reproducción social que alteran el igualitarismo: el ejemplo de las familias de negocios (comerciantes y financieros) leoneses (1700-1850).* Juan Manuel Bartolomé Bartolomé.

SESIONES PARALELAS. Franja 6

Sesión paralela 6.1

- *Salud, nutrición y estatura en la España Contemporánea (II).* Josep Bernabeu Mestre. José Miguel Martínez Carrión y Roser Nicolau.
- *Geografía del consumo de leche y la supervivencia infantil y juvenil en España: un análisis comparativo entre 1860 y 1930.* Francisco Muñoz Pradaso y Roser Nicolau Nos (con la colaboración especial de Ismael Hernández).
- *Arroz, paludismo y quinina en el delta del Ebro (1850-1960).* Emeteri Fabregat Galcerà.
- *La alimentación como problema sanitario: nutrición y salud pública en la España Contemporánea (1923-1950).* J. L. Barona, J. Bernabeu Mestre, R. Huertas y E. Perdiguero.

- *La distribución espacial del riesgo alimentario: la evolución de la fiebre tifoidea y la brucelosis en la España de la primera mitad del siglo XX.* J. Moncho; J. X. Espulgues, M. E. Galiana y J. Bernabeu-Mestre.

- *Salud y niveles de nutrición en el medio rural de Andalucía Oriental (1750-1936).* Antonio David Cámara Hueso.
- *Crecimiento agrario y nivel de vida: el impacto de la expansión del regadío en Cataluña entre mediados del siglo XIX y el primer tercio del XX.* Josep Maria Ramón Muñoz.

Sesión paralela 6.2

- *Mortalidad y expósitos.* Diego Ramiro y Alberto Sanz.
- *Mortalidad infantil y juvenil en la Casa General de Expósitos de la ciudad de Palma, 1836-1900.* Joana Maria Pujades Móra.
- *La legitimidad de los niños abandonados en la Inclusa de Madrid durante el primer tercio del siglo XX: una comparativa internacional.* Federica Deiana, Bárbara Revuelta y Begoña Villuendas.
- *Un mundo de sombras. Estudio de la mortalidad infantil en la Casa de Maternidad y Expósitos de Barcelona 1888-1930.* José Montiel Pastor.
- *Exposición y supervivencia en la provincia de León a finales del Antiguo Régimen.* Alfredo Martín García y María José Pérez Álvarez.

Sesión paralela 6.3

- *España: de la emigración a la inmigración. Contrastes regionales y locales (II): Aragón, Castilla y León, Galicia, Madrid, Navarra y el resto de España.* Julio Pérez Serrano.
- *El papel dinamizador de la inmigración internacional en el crecimiento demográfico español (1996-2006): cuantificación y valoración de la realidad a escala provincial.* Dolores López Hernández, Carolina Montoro y Juan José Pons.
- *Transformaciones sociales en Aragón: inmigración, transculturalidad, etnocentrismo.* Cayetano Fernández y Miguel Ángel Motis.
- *Inmigración y despoblamiento: el caso de Castilla y León.* M^a del Mar Cebrián y Alberto del Rey.
- *Una aproximación al impacto de los movimientos migratorios en el crecimiento poblacional del corredor del Henares.* José Luis Gutiérrez de Mesa.

- *El impacto de la inmigración extranjera en la Bahía de Cádiz: orígenes, consecuencias y perspectivas (1960-2006)*. David Molina Rabadán.
- *La emigración de retorno americana a Galicia. La influencia del ciclo económico*. Abel Losada y M. José Rodríguez Galdo.
- *La componente migratoria en el desarrollo poblacional reciente de los municipios de Navarra (1990-2005)*. Juan José Pons Izquierdo.
- *Despoblación rural en la Europa Occidental mediterránea: un estudio de caso de Aragón*. Vicente Pinilla.
- *El impacto de la inmigración extranjera en las estructuras demográficas de los municipios de la provincia de Barcelona en el primer quinquenio del siglo XXI: Pautas territoriales*. Fernando Gil Alonso.

Sesión paralela 6.4

- *Los mercados matrimoniales en España y Portugal. Siglos XVI-XXI*. David Reher.
- *Entre la extinción y la Grandeza: la nobleza titulada en Murcia. Siglos XVII-XIX*. Raquel Sánchez Ibáñez.
- *El mercado matrimonial en la burguesía comercial y en la élite de poder al final del Antiguo Régimen. Lógicas de alianza y de reproducción social. Albacete, 1700-1840*. Cosme Jesús Gómez Carrasco.
- *El matrimonio y la formación de la familia en Barcelona, 1780-1860*. Pilar López Guallar.
- *Un siglo de ajustes por edad en los mercados matrimoniales: España 1922-2004*. Albert Esteve, Anna Cabré y Clara Cortina.
- *Familia, consumo y "standard of living": Aproximación a través de los inventarios del Reino de Murcia (1740-60)*. Manuel Pérez García.

SEMINARI D'ESTIU DE LA SECCIÓ DE CIÈNCIES SOCIALS DE L'IME

Data: 6 d'agost de 2007

Lloc: Sala d'actes de l'IME

Organització: Secció de Ciències Socials de l'Institut Menorquí d'Estudis

Programa

- Conferència: *El sector agrari a la Menorca contemporània*, a càrrec d'Alfons Méndez Vidal, membre de la Secció de Ciències Socials de l'IME.
- Tertúlia de temàtica general.

- Presentació del llibre *Història econòmica de Menorca*, de Miquel Àngel Casanovas Camps, membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'IME.

ALTRES CURSOS I CONFERÈNCIES

En col·laboració

III TROBADA DE GLOSA I VERS IMPROVISAT

Dates: 10 i 11 de novembre de 2006

Lloc: Sala Multifuncional des Mercadal i seu del Consell Insular de Menorca

Organització: Associació Soca de Mots

Col·laboració: Consell Insular de Menorca, Ajuntament des Mercadal i Institut Menorquí d'Estudis

Participació: Marta Schwindt, José Cubelo i Gustavo Guichón del grup Payadores Sudamericanos (Argentina), grup Es Canonge de Santa Cirga (Mallorca) i el grup Soca de Mots amb altres col·laboracions de nous glosadors des Castell, es Migjorn, es Mercadal i alumnes dels tallers impartits a l'Orfeó Maonès per Miquel Ametller.

III JORNADES D'HISTÒRIA LOCAL I PATRIMONI CULTURAL A L'ILLA DE MENORCA

Dates: Del 26 al 28 de gener de 2007

Lloc: Sala d'Associació Cultural i Recreativa des Migjorn Gran

Organització: Centre d'Estudis Locals d'Alaior

Col·laboració: Fundació "Sa Nostra", Institut Ramon Muntaner, Institut Menorquí d'Estudis, Ajuntament des Migjorn Gran, Consell Insular de Menorca, Universitat de les Illes Balears i Ajuntament d'Alaior.

Programa

26 de gener

- *La indumentària menorquina en el segle XVIII*. Damià Bosch Bosch, Federació Menorquina de Grups Folklorics. Femefolk.
- *Una breu història del grup folklòric des Migjorn Gran*. Sebastià Gomila Pons.
- *La Mola, una experiència de turisme cultural*. Joana Català Coll.
- *Andreu Ferrer, col·lector de cançons tradicionals*. Natàlia Sans i Rosselló.
- *Toponímia del terme municipal des Migjorn Gran*. Bernat Moll Mercadal. Societat Històricoarqueològica Martí i Bella.
- *Projecció d'imatges: Nosaltres els vençuts*. Vi-

deo sobre la Guerra Civil. Toni Maria Thomas, coordinadors de la memòria històrica a Mallorca.

27 de gener

Mati

- *Les obres a POIMA IV (Maó). Un exemple de conservació del patrimoni cultural.* Empresa PAC.
- *Els molins d'aigua a les Balears. El cas del molí de sa Vall (es Migjorn Gran).* Jaume Andreu Galmés.
- *El col·lectiu Teranyines. Una experiència d'història local a Mallorca.* Catalina Lluïsa Gayà Bauzà i Antònia Bauzà Gayà, col·lectiu Teranyines.
- *L'arxiu Pons Sans i una història de l'urbanisme a Menorca.* Eva López Mateo.
- *Imatges antigues i noves adquisicions de l'arxiu.* Joan Pau Salort Salort, Arxiu d'Imatge i So de Menorca.
- Presentació dels llibres: *Història d'Alaior* d'Anselm Barber Luz i *Història de Menorca* de Miquel Àngel Casanovas Camps.

Capvespre

- *Societat Martí Bella. Una associació que treballa per al patrimoni cultural de l'illa.* Miquel À. Casanovas Camps (IME).
- *Patrimoni natural i cultural. La importància de l'Albufera des Grau.* Cristòfol Barber Villalonga (CEL).
- *L'Aljub des Banyer. El patrimoni perdut.* Miquel Àngel Marquès Sintès.
- *Traspasar la mort: la cova des Pas de Ferreries.* Víctor Guerrero Ayuso (UIB).
- Actuació musical a la parròquia de Sant Cristòfol.

28 de gener

- Ruta cultural del metge Camps pes Migjorn Gran. Magdalena Pelegrí Moll, Miquel Pons Portella, Marga Portella Moll i Miquel À. Marquès Sintès.
- Visita a l'església de Sant Cristòfol des Migjorn Gran. Joan Pons Moll.

CICLE DE CONFERÈNCIES SOBRE MEDI AMBIENT

Dates: D'abril a maig de 2007

Organització: Obra Social. Fundació "La Caixa"

Col·laboració: Ajuntament des Mercadal, Ajunta-

ment d'Alaior, Ajuntament de Ciutadella, Ajuntament de Ferreries, Ajuntament de Maó, Consell Insular de Menorca, Institut Menorquí d'Estudis i Menorca Reserva de la Biosfera.

Programa

13 d'abril

- *Costes rocoses. Tipus i processos erosius.* Pablo Balaguer Huguet, doctor en geografia, especialitat geografia física.

Lloc: Sala d'Activitats Ciutadanes de l'Ajuntament d'Alaior

27 d'abril

- *La gestió litoral basada en processos naturals.* Francesc Xavier Roig i Munar, geògraf, especialitat geomorfologia.

Lloc: Institut Menorquí d'Estudis

4 de maig

- *Un viatge al passat: fauna i flora de la Mediterrània fa cinc milions d'anys.* Josep Quintana Cardona, doctor en geologia, especialitat paleontologia.

Lloc: Casa de Cultura de Ciutadella

18 de maig

- *L'impacte de la pujada del nivell del mar en els sistemes dunars.* José Àngel Martín Prieto, geògraf, especialitat geomorfologia i gestió litoral.

Lloc: Sala de Plens de l'Ajuntament de Ferreries

25 de maig

- *Espècies al·lòctones i invasives de la costa mediterrània: el cas de Menorca.* Guillen X. Pons Buades. Doctor en biologia, professor del Departament de Ciències de la Terra, especialitat de geografia física.

Lloc: Sala de Plens de l'Ajuntament des Mercadal.

CICLE DE CONFERÈNCIES. EL PERIODISME QUE HEM FET

Dates: D'abril a juny de 2007

Lloc: Sala d'Actes de l'Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó

Organització: Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó

Amb el suport de: Institut Menorquí d'Estudis

Programa

20 d'abril

- *La transició a la democràcia*. Àngel Montoto

4 de maig

- *El periodisme del primer franquisme*. Francesc Anglada

18 de maig

- *La Llei d'impresma de 1966 i la formació universitària dels periodistes*. Robert Coll-Vinent

1 de juny

- *Espanya democràtica i autonòmica*. Susanna Quadrado.

CONFERÈNCIA COMMEMORATIVA DE LA DATA DE LA SIGNATURA DE L'ACORD DE CREACIÓ DE L'IEC

Data: 18 de juny de 2007

Lloc: Sala d'Actes de Can Victori, Maó. Videoconferència des de Barcelona

Organització: Institut d'Estudis Catalans

Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis

Conferència: Cent anys d'història de l'IEC, a càrrec d'Albert Balcells.

FIRES I ALTRES

VI FIRA DE LA CIÈNCIA

Dates: Del 8 al 10 de març de 2007

Lloc: Recinte Firal de Menorca, Maó

Organització: Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació del Govern de les Illes Balears, Universitat de les Illes Balears i Consell Insular de Menorca

La fira constava d'un total de 60 estands.

Participació:

- Centres educatius: IES Son Rullan, CP Es Puig de Lloseta, CC San José de la Montaña, IES Josep Sureda i Blanes, Camp d'aprenentatge sa Cala, IES Sa Blanca Dona, IES Algarb, CP Mare de Déu del Toro, CP Castell de Santa Àgueda, IES M. Àngels Cardona, CP Pintor Torrent, Col·legi La Salle Alaior, IES Cap de Llevant, Escola d'Art de Menorca, CP Mare de Déu del Carme, IES Pasqual Calbó, CP Sa Graduada, IES Josep M. Quadrado, CP Mateu Fontirroig, IES Josep Miquel Guàrdia, CP Àngel Ruiz i Pablo, CP Mare de Déu del Toro des Mercadal, Conservatori de Música de Menorca, IES Santa Maria d'Eivissa, IES Santa

Margalida, IES Xarc, Col·legi Juan de la Cierva.

- Entorn científic i tecnològic: Universitat de les Illes Balears: Servei d'Informació, Departament de Biologia Fonamental i Ciències de la Salut, Departament de Biologia, Departament de Química, Escola d'Hostaleria, Departament de Física, Departament d'Infermeria i Fisioteràpia, Departament de Ciències Matemàtiques i Informàtica, CEDOC (UIB-Sa Nostra), IMEDEA (UIB-CSIC), IUNIC, Fundació Caubet CIMERA, Societat Balear de Matemàtiques SBM-XEIX, Associació de Físics de les Illes Balears, Associació de Malalts d'Alzheimer, SMAP Celiacs, Jardí Botànic de Sóller, ADIME, Demolab, Museu de Menorca, Associació de Químics de les Illes Balears, Col·legi Oficial de Químics de les Illes Balears, Museu Arqueològic d'Eivissa i Formentera, Museu de Mallorca, Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears, Parc Natural de l'Albufera des Grau, Associació d'Amics del Museu de la Ciència i de la Tècnica de les Illes Balears, Centre Oceanogràfic de Balears, Institut Espanyol d'Oceanografia, Delegació de Farmacèutics de Menorca, Museu Balear de Ciències Naturals i Institut Menorquí d'Estudis.
- Administracions Públiques: Govern de les Illes Balears, Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació, Conselleria d'Educació i Cultura, Conselleria de Salut i Consum, Consell Insular de Menorca, Departament de Drogodependències.

Activitats:

- Exposicions de les activitats dels participants
- Visites concertades amb escoles i altres col·lectius
- Conferències didàctiques i demostracions

6.1.4 Activitats institucionals realitzades per membres de l'IME

JORNADES ELS CENTRES D'ESTUDIS I EL PATRIMONI CULTURAL

Dates: Del 20 al 21 d'octubre de 2006

Lloc: Centre Cultural Can Fabra, Barcelona

Organització: Centre d'Estudis Ignacio Iglesias, Coordinadora de Centres d'Estudi de Parla Catalana, i Institut Ramon Muntaner

Participació de Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME amb la ponència *L'Institut Menorquí d'Estudis, un centre local atípic*.

IX TROBADA D'HISTÒRIA DE LA CIÈNCIA I DE LA TÈCNICA

Data: Del 16 al 19 de novembre de 2006

Lloc: Universitat de Girona

Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, filial de l'Institut d'Estudis Catalans

Participació de Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME amb la comunicació *La polèmica de l'enllumenat a Maó. Una batalla entre els partidaris del gas i l'electricitat a Maó en el segle XIX*.

III CONGRÉS D'HISTÒRIA MARÍTIMA

Data: Del 22 al 24 de novembre de 2006

Lloc: Museu Marítim de Barcelona

Organització: Museu Marítim de Barcelona

Participació de Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME amb la comunicació *El viatge interromput. La vida a un llatzeret marítim*.

ATLES D'ENTONACIÓ DEL CATALÀ DE LES ILLES

Organització: Universitat Autònoma de Barcelona. Càtedra Alcover-Moll-Villangómez.

Participació d'Ignasi Mascaró, membre de la Secció de Llengua i Literatura de l'IME.

XXXIX UNIVERSITAT CATALANA D'ESTIU

Data: Del 16 al 25 d'agost de 2007

Lloc: Prada (Conflent)

Actes organitzats per l'Institut Menorquí d'Estudis

Del 21 al 24 d'agost

Taller de ciència quotidiana per a totes aquelles persones que cada dia fan ciència sense saber-ho, a càrrec d'Ernest Fortuny i Coll (URL)

Del 21 al 24 d'agost

Taller de glosat menorquí, a càrrec de Miquel Ametller

Participació de membres de l'IME a l'UCE

18 d'agost

La guerra de Successió a les Illes, a càrrec de Miquel Àngel Casanovas, doctor en història i membre de la Secció d'Història i Arqueologia de l'IME

21 d'agost

El canvi climàtic. Com afecta o pot afectar els Països Catalans?, a càrrec d'Agustí Jansà, Centre Meteorològic Territorial a les Illes Balears, Institut Nacional de Meteorologia i membre de la Secció de Ciència i Tècnica de l'IME

24 d'agost

Política, economia i literatura. El mercat del llibre en català a les Illes Balears, a càrrec de Joan F. López Casanovas, escriptor i exconseller de Cultura, Educació i Esports de Menorca, i membre de la Secció de Llengua i Literatura de l'IME

Taula rodona: *Parlem-ne, de novel·la*. Hi participa Pau Faner Coll, escriptor, i membre de la Secció de Llengua i Literatura de l'IME

PRESENTACIÓ DE LLIBRES

Presentació del llibre *Llatins en servitud. París 1940-1944* de Nicolau M. Rubió i Tudurí. Traducció i pròleg de Josep M. Quintana i editada per Leonard Muntaner Ed., i del llibre *La pàtria llatina. De la Mediterrània a Amèrica* de Nicolau M. Rubió i Tudurí. Traducció i pròleg de Josep M. Quintana i editada per Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Data: 26 d'octubre de 2006

Lloc: Institut Menorquí d'Estudis

Hi participen: Sra. Josefina Salord Ripoll, presidenta del Consell Científic de l'IME, Josep M. Quintana, traductor i prologuista, i Josep Massot i Muntaner, director de Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Presentació de les obres de teatre editades per l'IME a càrrec de Josefina Salord, presidenta del Consell Científic de l'IME, i Xavier Martín, membre de la Secció de Llengua i Literatura de l'IME.

Data: 11 de novembre de 2006

Lloc: Sala d'Actes Jeroni Marquès del Cercle Artístic de Ciutadella

Presentació del llibre *El cementerio anglo-americano en el puerto de Mahón* de José Luis Terrón Ponce

Data: 11 de gener de 2007

Lloc: Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó

Presentació del llibre *Cineclub Ateneu de Maó, 40 anys de bon cine (1964-2004)* de Salvador Castelló Carreras

Data: 15 de gener de 2007

Lloc: Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó

Hi participen: Sergi Sintes Tudurí, expresident del Cineclub Ateneu (1998-2003), Josep Fayas Janer, president de l'Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó, César Rodríguez-Merchán, president del Cineclub Ateneu, i Josep Miquel Vidal Hernández, coordinador científic de l'IME.

Presentació del llibre *Diccionari de teatre a les Illes Balears (volum II p-z)*

Data: 11 d'abril de 2007

Lloc: Can Victori

Hi participen: Josefina Salord Ripoll, presidenta del Consell Científic de l'IME, Joan Mas i Vives, director científic de la Càtedra Joan Ramis i Ramis, i Francesc Perelló Felani, coordinador tècnic de la Càtedra Joan Ramis i Ramis.

Presentació del llibre *Llibre d'arribades* de Jordi Boladeras

Data: 31 de maig de 2007

Lloc: Espai Mallorca, Barcelona

Hi participen: Àngel Mifsud Ciscar, cap de la Secció de Llengua i Literatura de l'Institut Menorquí d'Estudis, i Jordi Boladeras Sancho, autor del llibre.

7. PUBLICACIONS

7.1 EDICIONS PRÒPIES

Llibre d'arribades

Autor: Jordi Boladeras Sancho

Pròleg: Margarita Ballester

Edició: Institut Menorquí d'Estudis

Col·lecció: Xibau, 14

72 pàg. 21 cm

ISBN: 84-95718-44-8. DL: ME-341-2006

Cineclub Ateneu de Maó, 40 anys de bon cine (1964-2004)

Autor: Salvador Castelló Carreras

Col·lecció: Cova de Pala, 20

204 pàg. 21 cm

ISBN: 84-95718-47-2. DL: ME-397/2006

Cartes que lliguen. Les correspondències científiques com a font de la història de la ciència

Editors: Josep M. Camarasa Castillo i Josep M. Vidal Hernández

Edita: Editorial Afers

231 pàg. 21 cm

ISBN: 978-84-95916-67-9. DL: V-5266-2006

Diario de un capellán acerca del viaje por mar de las tropas hannoverianas a la isla de Menorca

Autor: C. F. H. Lindemann

Edició a càrrec de: Wilhelm Ziehr i Lothar Pabst

Fora de col·lecció

357 pàg. 17 cm

ISBN: 978-84-95718-46-4. DL: ME-473/2006

D'illa a illa. Cròniques menorquines al Diari de Balears, 2000-2005

Autor: Miquel Àngel Limón Pons

Edita: Institut Menorquí d'Estudis

Col·lecció: Petit Format, 17

351 pàg. 15,5 cm

ISBN: 978-84-95718-50-1. DL: ME-102/2007

Folklore menorquí. De la pagesia (tom I)

Reimpresió corregida

Autor: Francesc Camps i Mercadal (Francesc d'Albranca)

Edició i pròleg a cura de Francesc Florit Nin

Edita: Institut Menorquí d'Estudis

Col·lecció: Capcer, 4

400 pàg. 21 cm

ISBN: 978-84-95718-51-8. DL: ME-130/2007

Folklore menorquí. De la pagesia (tom II)

Reimpressió corregida

Autor: Francesc Camps i Mercadal (Francesc d'Albranca)

Edició i pròleg a cura de Francesc Florit Nin

Edita: Institut Menorquí d'Estudis

Col·lecció: Capcer, 6

139 pàg. 21 cm

ISBN: 978-84-95718-52-5. DL: ME-131/2007

Varias Fábulas

Autor: Joan Ramis i Ramis

Introducció i edició a cura de Xavier Patiño García

Edita: Institut Menorquí d'Estudis

Col·lecció: Capcer, 20

160 pàg. 21 cm

ISBN: 84-95718-54-9. DL: ME-327/2007

La tierra y el hombre en Menorca

Premi Ateneu de Maó, 1966

Autor: Jean Bisson

Pròleg a càrrec de Tomàs Vidal

Edita: Institut Menorquí d'Estudis

Fora de Col·lecció

79 pàg. 27 cm

ISBN: 978-84-95718-53-2. DL: ME-183/2007

7.2 COEDICIONS

7.2.1 Projecte de publicació de l'*Obra Completa* d'Antoni Febrer i Cardona (Menorca 1761-1841)

Obres didàctiques I. Exercici sobre la Mitologia; Compendi de la Filosofia Moral; Les aventures d'Aristònous

Autor: Antoni Febrer i Cardona

A cura de Maria Paredes Baulida

Edició: Publicacions de l'Abadia de Montserrat,

Dept. Filologia Catalana i Lingüística General de

la UIB i Institut Menorquí d'Estudis

Biblioteca Marian Aguiló, 43

316 pàg. 19 cm

ISBN: 84-8415-861-6. DL: B-44.981-2006

7.2.2 Altres títols

Revista de Menorca. Tom 87 (I)

Edició: Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó i Institut Menorquí d'Estudis

165 pàg. 21,5 cm

ISSN: 0211-4550. DL: ME-1958

Revista de Menorca. Tom 87 (II)

Edició: Ateneu Científic, Literari i Artístic de Maó i Institut Menorquí d'Estudis

169 pàg. 21,5 cm

ISSN: 0211-4550. DL: ME-1958

La teoria de l'optimitat. Una introducció aplicada al català de les Illes Balears

Autora: Clàudia Pons Moll

Edita: Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Col·labora: Institut Menorquí d'Estudis

374 pàg. 20 cm

ISBN: 978-84-84158-72-1. DL: B. 48.994-2006

7.3 COL-LABORACIONS

VII Congreso Nacional de Paleopatología. Menorca 2033. Nuevas perspectivas del diagnóstico diferencial en paleopatología

Edita: Antonio Cañelas Trobat. Laboratorio de Paleopatología-Museu de Menorca. Asociación Española de Paleopatología

Col·labora: Institut Menorquí d'Estudis

598 pàg. 30 cm

ISBN: 84-609-7507-X. DL: MH.397-2005

El cementerio anglo-americano en el puerto de Mahón

Autor: José Luis Terrón Ponce

Edita: Consorci del Museu Militar de Menorca

Col·labora: Institut Menorquí d'Estudis

109 pàg. 21 cm

ISBN: 84-934324-5-8. DL: ME-395/2006

Sant Antoni de Fornells: d'església de castell a parròquia

Premi d'investigació sobre es Mercadal i Fornells 2005

Autor: Joan Pons Moll

Edita: Institut Menorquí d'Estudis

Col·labora: Ajuntament des Mercadal

Col·lecció: Cova de Pala, 21

256 pàg. 21 cm

ISBN: 978-84-95718-52-5. DL: ME-159/2007

El turismo a les Balears (1950-2005)

Autor: Miquel Seguí Llinàs

Col·lecció: Quaderns d'Història Contemporània, 51

Edició: Documenta Balear

Col·laboracions: Consell d'Eivissa i Formentera i Institut Menorquí d'Estudis

64 pàg. 17 cm
ISBN: 84-96376-76-1. DL: PM-2.323-2006

El cinema a les Balears (segles XIX-XX)

Autor: Cristòfol-Miquel Sbert
Col·lecció: Quaderns d'Història Contemporània, 52
Edició: Documenta Balear
Col·laboracions: Consell d'Eivissa i Formentera i Institut Menorquí d'Estudis
64 pàg. 17 cm
ISBN: 84-96376-83-4. DL: PM-2.324-2006

L'ordenació territorial a les Balears (segles XIX-XX)

Autor: Onofre Rullan
Col·lecció: Quaderns d'Història Contemporània, 53
Edició: Documenta Balear
Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis
64 pàg. 17 cm
ISBN: 978-84-96376-95-3. DL: PM-229-2007

El teatre mallorquí del segle XIX

Autor: Antoni Nadal
Col·lecció: Quaderns d'Història Contemporània, 54
Edició: Documenta Balear
Col·laboració: Institut Menorquí d'Estudis
64 pàg. 17 cm
ISBN: 978-84-96376-96-0. DL: PM-230-2007

L'entorn marí de Menorca

Autors: Enric Ballesteros, Josep Miquel Vidal, Aleix Riera, Alfons Buenaventura i Lluís Cardona
Edita: Competium, SL
Col·labora: Institut Menorquí d'Estudis
129 pàg. 22 cm
ISBN: 84-611-4087-7. DL: GI.1210-2005

- Fundación Infancia y Aprendizaje
- Fundació «La Caixa»
- Fundació «Sa Nostra»
- Fundación Universitaria Española
- Grup d'Estudis Locals de Sant Cugat del Vallès
- Institut d'Estudis Balearics
- Institut d'Estudis Catalans
- Institut d'Estudis Comarcals de la Marina Alta
- Institut d'Estudis Eivissencs
- Institut d'Estudis Penedencs
- Instituto de Estudios Canarios
- Instituto de Estudios Cántabros
- Instituto de Estudios Ceuties
- Instituto de Estudios Complutenses
- Instituto de Estudios Jienenses
- Instituto de Estudios Vigüeses
- Instituto Universitario de Ciencias de la Religión
- Museu d'Arqueologia de Catalunya
- Museu de Mallorca
- Museu de Mataró
- Museu de Menorca
- Museu Militar de Menorca
- Reial Acadèmia de Cultura Valenciana
- Reial Societat Arqueològica Tarraconense
- Sociedad Castellonense de Cultura
- Societat Arqueològica Lul·liana
- Societat d'Onomàstica
- Universitat de les Illes Balears
- Universitat Complutense de Madrid
- Universitat de Barcelona

**7.4 INTERCANVI DE PUBLICACIONS.
RELACIÓ DE CENTRES D'ESTUDIS LOCALS I
INSTITUCIONS ACADÈMIQUES
AMB ELS QUALS L'IME TÉ INTERCANVIS
REGULARS DE PUBLICACIONS**

- Associació Catalana de Meteorologia
- Associació Cultural dels Ports
- Centre d'Estudis Comarcals del Baix Llobregat
- Centre d'Estudis del Gaià
- Centro de Estudios Benaventianos
- Centro de Estudios Mirobrigenses
- Escuela Andaluza de Salud Pública
- Escuela Valenciana de Estudios para la Salud
- Federación Española de Municipios y Provincias
- Fundación Cultural Profesor Cantera Burgos

8. MEMÒRIA D'ACTIVITATS DE L'OBSERVATORI SOCIOAMBIENTAL DE MENORCA

8.1 PRESSUPOST 2006

En el quadre següent es presenten, en euros, els capítols de despeses del programa OBSAM dins el pressupost de l'IME, amb indicació tant dels crèdits inicialment consignats com de l'execució efectiva a final de l'exercici:

Conceptes	Pressupost inicial 2006	Execució 2006
Despeses de personal	180.986,04	165.821,95
Compres de béns i serveis	40.300,00	87.593,13
Beques	6.000,00	11.950,00
TOTAL	226.986,04	265.365,08

La generació de crèdits addicionals ha estat possible gràcies a les ajudes i les aportacions següents:

- Conveni amb el CIM, Departament d'Ordenació del Territori per desenvolupar els indicadors de seguiment del Pla territorial insular. L'import és de 9.000 euros.
- Conveni amb el CIM. Departament de Reserva de la Biosfera i Medi Ambient, per avançar en l'elaboració del mapa de cobertes i usos del sòl de Menorca 1:5000, a partir d'ortofotos de 2002 i treball d'observació directa sobre el terreny. L'import és de 9.000 euros.
- Conveni de col·laboració amb l'Ajuntament de Maó per a la realització d'un estudi sobre el turisme de creuers al port de Maó durant l'estiu de 2006, per 30.000 euros.
- VOLCAM, programa de suport al voluntariat ambiental per part de la Caja de Ahorros del Mediterráneo, CAM. Ajuda de 3.000 euros per a les despeses de les persones voluntàries que realitzen treball de camp per al seguiment del medi natural.

8.2 ORGANIGRAMA

El nucli de l'equip de treball de l'OBSAM ha estat format, durant aquest curs, per les persones següents:

- Sergi Marí Pons: llicenciat en econòmiques, director de l'Observatori.

- David Carreras Martí: llicenciat en biologia, responsable del seguiment del medi natural i dels sistemes d'informació geogràfica.
- Sònia Estradé Niubó: llicenciada en ciències ambientals, a càrrec de l'actualització dels indicadors bàsics així com dels estudis sobre vectors ambientals (energia, aigua, mobilitat i residus), i s'ocupa també del seguiment de papallones diürnes (BMS).
- Cati Pons Fàbregas: llicenciada en biologia, treballa en el projecte del SIG d'usos i cobertes del sòl i en el seguiment del medi natural, especialment a l'àmbit del medi marí.
- Agnès Canals Bassedas: llicenciada en biologia, treballa en el projecte del SIG d'usos i cobertes del sòl i en el seguiment del medi natural, especialment en temes relacionats amb el sistema agroforestal.
- Anna Gallofré Lapuente: diplomada en estadística, realitza l'assessorament al conjunt de l'equip en matèria d'enquestes i anàlisi estadística de les variables.
- Ricardo Borràs Tejedor: llicenciat en ciències ambientals i ciències del mar, dedicat a l'informe sobre el PTI i a l'actualització d'indicadors de sostenibilitat i a la millora del web de l'OBSAM.

Durant el curs, s'ha tingut la col·laboració, ja sigui en règim de voluntariat, pràctiques d'investigació o contractació de serveis, de les persones següents:

- Marta Pérez López, llicenciada en ciències ambientals, coordinació d'enquestes turístiques i enquestes d'hortofruticultura, i estudi sobre el turisme de creuers del port de Maó.
- Jordi Cuadras Reixachs, llicenciat en ciències ambientals, dedicat a la recollida d'informació sobre llegendes i la seva localització geogràfica.
- Ariadna Ferrer, llicenciada en filosofia, encarregada de posar en marxa l'apartat del paisatge del web i d'iniciar una exposició sobre paisatge i arquitectura.
- Òscar Bagur, llicenciat en filologia catalana, encarregat del disseny i el manteniment del lloc web.

8.3 INSTITUCIONS

8.3.1 Reunions de la Comissió Científica de la Reserva de la Biosfera

- El director de l'OBSAM ha assegurat la secretaria de la Comissió Científica de la Reserva de la Biosfera de Menorca, un òrgan format per representants de les diverses seccions de l'IME que durant el curs 2006-07 només s'ha reunit en una ocasió, el dia 13 d'agost de 2007.

Els seus membres durant el curs han estat:

Josep Miquel Vidal (coordinador científic de l'IME)
 Guillem Orfila Pons (Secció de Ciències Naturals)
 Fèlix de Pablo (Secció de Ciències Naturals)
 Tomàs Vidal Bendito (Secció de Ciències Socials)
 Ferran Pons Cànovas (Secció de Ciències Socials)
 Antoni Roca Martínez (Secció de Ciència i Tècnica)
 Damià Gomis Bosch (Secció de Ciència i Tècnica)
 Cristina Rita Larrucea (Secció d'Història i Arqueologia)
 Antoni Camps Extremera (Secció d'Història i Arqueologia)
 Joan Francesc López Casanovas (Secció de Llengua i Literatura)
 Joan Josep Gomila Portillo (en tant que representant de l'IME a CTA d'Urbanisme i Territori del Consell Insular)
 Francesc Isbert (en tant que representant de l'IME a la CTA de Patrimoni Històric i Artístic del Consell Insular)
 Sergi Marí (en tant que director de l'OBSAM)

8.3.2 Col·laboració i participació en òrgans tècnics

El responsable de seguiment del medi natural de l'OBSAM és membre de la Junta Rectora del Parc Natural de l'Albufera des Grau, de la Comissió de seguiment del CARB (Contracte Agrari de la Reserva de la Biosfera) i dels comitès científic i de seguiment del projecte LIFE-Basses del Consell Insular de Menorca.

D'altra banda, durant el curs, l'OBSAM ha organitzat o ha participat en reunions tècniques amb:

- Responsables de l'impuls de les Agendes 21 Locals de Menorca,
- Servei d'estudis de la Direcció General de Recursos Hídrics de la CAIB,
- Tècnics del Departament de Medi Ambient i RB del CIM.

8.4 XARXA D'ENTITATS COL-LABORADORES I ACTUALITZACIÓ DE BASES DE DADES

8.4.1 Entitats col·laboradores. S'ha mantingut la ja tradicional col·laboració de la SOM (Societat Ornitològica de Menorca) en el seguiment i els censos d'ocells. D'altra banda, i per segon any consecutiu, s'ha tingut la col·laboració d'AENA, l'Autoritat Portuària de les Balears i Ports de Balears de la CAIB, que han autoritzat la utilització de les seves instal·lacions per a la realització d'enquestes a turistes. En el terreny de l'energia s'ha estudiat amb GESA-ENDESA com superar el problema derivat de canvis en els seus programes informàtics i que ha provocat que l'OBSAM no pugui saber el saldo anual d'energia elèctrica entre els sistemes de Mallorca i Menorca. També s'ha renovat la col·laboració de SILME, que permet l'ús de la seva aula d'informàtica per l'equip de voluntaris de l'OBSAM i ofereix assistència sobre l'accés a bases de dades municipals. Empreses privades també han col·laborat amb l'OBSAM durant aquest curs, especialment finques agràries a les quals s'ha instal·lat un comptador de consum d'aigua dins el projecte d'anàlisi de l'ús de l'aigua per a l'agricultura.

Durant aquest curs s'ha signat el conveni de col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona, mitjançant l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals, per organitzar pràctiques d'investigació a Menorca d'estudiants de fi de carrera o acabats de llicenciar per aquesta universitat. El

primer grup ha realitzat les seves pràctiques durant la primavera-estiu de 2007.

8.4.2 Sistemes d'indicadors. S'han anat actualitzant els indicadors dels diferents sistemes que figuren al web de l'OBSAM amb algunes millores. El principal treball del curs sobre indicadors és l'encàrrec del Departament d'Ordenació del Territori del Consell Insular per calcular els indicadors de seguiment del PTI (Pla territorial insular) corresponents al 2005 (ja disponible al web de l'OBSAM). Durant el curs s'ha preparat l'informe corresponent a 2006.

8.4.3 Sistema de seguiment del medi natural. S'ha seguit endavant amb la incorporació de noves dades al SIB, a partir de la feina de camp directament realitzada per l'OBSAM i en col·laboració amb altres entitats. Els principals projectes en marxa són:

- BMS: seguiment de les papallones diürnes.
- Poblacions d'ocells passeriformes nidificants a l'illa.
- Seguiment de la migració prenupcial de passeriformes (projecte Piccole Isole) que des de fa dos anys no finança l'OBSAM sinó el Departament de Medi Ambient i RB del CIM, quedant la col·laboració en l'àmbit científic.
- Elaboració d'un sistema d'indicadors de platges en col·laboració amb l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i el professor Dr. Joan Rieradevall.
- Seguiment del medi marí sobre les praderies de posidònia i realitzant una prova pilot de cartografia de fons marins.
- Censos d'aus aquàtiques realitzats per la Societat Ornitològica de Menorca (SOM) amb la participació de tècnics de l'OBSAM.

8.4.4 Sistema d'anàlisi territorial. El gran treball en aquest àmbit, que ha ocupat un percentatge de dedicació proper al 30% del total de l'equip tècnic, és la confecció del SIG sobre usos i cobertes del sòl en base 2002 i a escala 1:5.000. Aquest treball iniciat al juliol de 2003 finalment s'ha donat per acabat l'estiu que posa final al curs d'aquesta memòria.

8.4.5 Pràctiques de l'OBSAM. Les pràctiques d'estiu, d'investigació i formatives de l'OBSAM són una activitat fonamental d'obtenció d'informació

rellevant que està perfectament consolidada. Les persones que realitzen aquesta col·laboració són acabats de llicenciar o estudiants en pràctiques a la recerca d'una formació i de major experiència professional. L'OBSAM els acull en tant que voluntaris ambientals i els proporciona una assegurança i tots els mitjans per desenvolupar la seva col·laboració, inclòs l'allotjament en règim d'alberg. L'estiu de 2007 s'ha continuat el projecte del sistema d'indicadors de platges, en el qual han participat 4 estudiants de ciències ambientals realitzant el seu treball de final de carrera. A més, a través de dos becaris s'ha iniciat un estudi, basat en enquestes sobre l'activitat agrícola (principalment horticultura) de lleure, i s'ha recollit informació inicial per a un projecte de caracterització de "paisatges narratius".

8.5 PUBLICACIONS I ACTIVITATS DE DIVULGACIÓ I SENSIBILITZACIÓ

8.5.1 Projectes que s'han finalitzat dins aquest curs i que han suposat la corresponent elaboració d'una memòria o informe final:

- Sistema d'indicadors del Pla territorial insular - Informe 2005. OBSAM. Setembre 2006.
- El turisme de creuers al port de Maó 2006. Joan Alemany, Sergi Marí, Marta Pérez, Anna Gallofré i Jordi Cuadras. Informe. Febrer 2007.
- Indicadors de pressió ambiental a les platges de Menorca - prova pilot. Míriam Moreno i Aina Surinyach. Tutors: Dr. Martí Boada, Dr. Pere Masqué i Dr. Joan Rieradevall. Cotutors: David Carreras i Sergi Marí. Memòria del projecte final de carrera. Febrer 2007.
- Cartografia digital de l'ocupació del territori de Menorca - 2002. David Carreras, Cati Pons i Agnès Canals. Memòria final del projecte. Maig 2007.
- Cartografia de caracterització de la cuenca de recepció de los estanques temporales. Sònia Estradé i David Carreras. Memòria final de projecte. LIFE Basses. Juliol 2007.

8.5.2 La participació dels tècnics de l'OBSAM en jornades i congressos genera documents del tipus comunicacions o pòsters que també es poden trobar al web, en format pdf.

- *El valor del seguimiento permanente para la conservación: el modelo del OBSAM en la Re-*

serva de la Biosfera de Menorca. Comunicació i pòster. *El rumbo del arca, Congreso Técnico de Conservación de Fauna y Flora Silvestres*. Octubre 2006.

- *Campaña de Seguimiento del Medio Natural en Menorca OBSAM 2006*. Agnès Canals. Pòster. *Encuentro Voluntariado Ambiental de la CAM*. Octubre 2006

8.6 BEQUES DE L'OBSAM

No s'ha convocat, durant el curs 2006/07, cap beca de col·laboració amb l'OBSAM.

8.7 PROJECTES AMB CONVENI I ALTRES COL-LABORACIONS AMB INSTITUCIONS

BMS (*Butterfly Monitoring Scheme*). Es tracta d'un acord sense contrapartides econòmiques però d'utilitat científica. El seguiment de les papal·lones diürnes no només té importància per generar indicadors de caràcter local, sinó també com a contribució a l'observació del canvi global. El grup català del BMS ens ha ofert formació i canalitza les informacions recollides a Menorca al conjunt de la xarxa europea.

Després d'una primera prova pilot entre setembre 2006 i febrer 2007, s'ha signat un conveni de col·laboració amb l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) per dur a terme projectes d'investigació conjunts. Aquest primer any s'ha consolidat amb un estudi titulat: "Indicadors de pressió ambiental a les platges de Menorca", amb la participació de 4 estudiants de final de carrera de ciències ambientals.

Conveni de col·laboració amb el Centro de Servicios Ambientales de Matanzas (CSAM) de Cuba mitjançant un ajut de cooperació del Consell Insular de Menorca per crear un observatori ambiental de sistemes costaners de la zona de Matanzas-Cárdenas-Varadero (Cuba). Durant el maig de 2006 s'ha produït la primera de les sessions d'intercanvi de coneixements i experiència, amb la visita a Menorca de sis científics de Matanzas.

En un altre ordre de coses, el mes d'agost de 2007 es va rebre a l'OBSAM la visita de la responsable del seguiment del projectes del programa VOL-

CAM de la Caja de Ahorros del Mediterráneo, la qual col·labora amb el programa de pràctiques d'estiu i de voluntariat per al seguiment del medi marí des de fa quatre anys.

8.8 ENCÀRRECS I CONTRACTES

Durant aquest període s'han rebut els encàrrecs següents per part de tercers:

El Departament d'Ordenació del Territori ha encarregat, per mitjà d'un conveni, el càlcul i comentaris metodològics del sistema d'indicadors previstos en el pla de seguiment de l'aplicació del Pla territorial insular (PTI). Durant el curs, aquesta col·laboració ha tingut dues manifestacions: durant el darrer trimestre de 2006 es va lliurar i fer públic el treball corresponent a 2005, i durant el primer semestre de 2007 s'ha fet la recollida i el tractament de dades referides a l'any 2006, que es lliurarà com a versió definitiva durant el darrer trimestre de l'any.

El Departament de Medi Ambient i RB del CIM, a principi del curs, va aportar un ajut d'11.000 euros per realitzar un seguiment del medi marí de Menorca, avaluant la situació de les praderies de posidònia i fent una prova pilot de cartografia de fons marins.

També, el Departament de Medi Ambient i RB del CIM, dins del projecte europeu LIFE Bases (LIFE05/NAT/ES/000058), ha encarregat una part de l'Acció A2 a l'OBSAM consistent en l'elaboració de "Cartografia de caracterització de la cuenca de recepció de los estanques temporales". L'encàrrec s'ha xifrat en una contrapartida de 7.000 euros.

Finalment, a través de la convocatòria d'ajuts del programa europeu LEADER a Menorca, s'ha signat un conveni per a la realització de dos projectes de divulgació científica i turística sota el títol: "Valoració turística dels recursos naturals: 1- Les platges de Menorca; 2- Les papal·lones de Menorca". En aquest sentit, s'han signat dos convenis per valor de 31.736,00 i 11.220,00 euros respectivament.

8.9 APORTACIONS A CONGRESSOS, CURSOS, SEMINARIS O SIMILARS

Les persones de l'equip de l'OBSAM participen habitualment en trobades científiques i tècniques com a ponents, assistents o participants a taules rodones. En destacam les següents:

- Participació de Sergi Marí i David Carreras al 1er Congreso de Reservas de la Biosfera Españolas. Organització: Ministeri de Medi Ambient. Dies 13-18 d'octubre de 2006. Lanzarote.
- Assistència de Cati Pons, Sònia Estradé i Agnès Canals, més ponència de David Carreras a El rumbo del arca, Congreso Técnico de Conservación de Fauna y Flora Silvestres. Organització: Conselleria de Medi Ambient, Govern Balear. Dies 25-28 d'octubre de 2006. Hotel Formentor, Mallorca.
- Participació de Sònia Estradé i David Carreras en els tallers sobre la Directiva Marc de l'Aigua: "Las aguas continentales de Menorca en nuestras manos: presiones" i "Las aguas costeras de Menorca en nuestras manos: presiones". Organització: Conselleria de Medi Ambient del Govern Balear. 25 i 26 de gener de 2007. Maó.
- Col·laboració en l'organització i la ponència de Sergi Marí en l'Exploratory Workshop on Leisure time and sustainability, de la xarxa d'investigació sobre aquest tema que ha finançant l'ESF (European Science Foundation), a Can Victori, Maó, del 21 al 23 de març de 2007.

En un altre ordre o nivell, s'han realitzat trobades o reunions amb diversos instituts de recerca o departaments universitaris. Sense ser exhaustius podem esmentar: Observatori del Paisatge de Catalunya, Departament d'Economia Aplicada de la UAB, Institut de Ciències i Tecnologies Ambientals (ICTA) de la UAB, Institut Mediterrani d'Estudis Avançats (IMEDEA), entre d'altres.

També convé destacar l'assistència dels tècnics de l'OBSAM a multitud de xerrades i conferències arreu de Menorca, organitzades, entre d'altres, pel Parc Natural de l'Albufera des Grau, el GOB-Menorca, el mateix IME i el Consell Insular.

8.10 COL·LABORACIÓ AMB ALTRES RESERVES DE LA BIOSFERA

La col·laboració tradicional entre l'OBSAM i els equips tècnics de les reserves de la biosfera de

Lanzarote, La Palma i Urdaibai, aquest curs s'ha materialitzat en la redacció d'un projecte de creació d'una xarxa d'indicadors de seguiment de la sostenibilitat de les reserves de la biosfera insulars d'Espanya. El projecte està redactat però pendent de finançament.

8.11 FORMACIÓ I ASSISTÈNCIA A JORNADES

Recollim en aquest capítol les assistències i la participació en jornades i congressos en les quals no s'ha aportat una comunicació o l'OBSAM no ha participat activament en l'organització:

- Assistència de Cati Pons, Sònia Estradé, Agnès Canals i David Carreras a les jornades sobre "Els programes de seguiment de la biodiversitat a Catalunya. Estat actual i aplicacions pràctiques". Organització: Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, Institut Català d'Ornitologia, Museu de Granollers, Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, Fundació Territori i Paisatge, i Diputació de Barcelona. Dies 22 i 23 de novembre de 2006. La Pedrera, Barcelona.
- Assistència de David Carreras al Seminari de Presentació de Resultats del Projecte DEDUCE. Organització: Direcció General de Polítiques Ambientals i Sostenibilitat, Departament de Medi Ambient i Habitatge. Generalitat de Catalunya. Dia 1 de desembre de 2006. Barcelona.
- Participació d'Agnès Canals i David Carreras en les III Jornades Ornitològiques de Menorca. Organització: Societat Ornitològica de Menorca (SOM). Dies 19, 20 i 21 d'octubre de 2006. Santa Eularieta, es Mercadal.
- Participació d'Agnès Canals, Cati Pons i David Carreras en el curs de formació "Actualització mediambiental per a docents". Organització: Col·legi Oficial de Químics de les Illes Balears. 17, 24 i 31 de març de 2007, Maó.

8.12 ADQUISICIÓ DE MATERIAL

Durant el curs 2006-2007 s'han comprat 4 ordinadors nous aptes per a GIS per completar la sala de becaris i s'ha dotat tot l'edifici de connexió WI-Fi per a ordinadors portàtils.

9. PRESSUPOST DE L'IME, 2006

En el quadre següent es presenta el pressupost de l'IME de l'any 2006 amb detall, tant en l'estat d'ingressos com de despeses, dels crèdits consignats inicialment i del pressupost executat al final de l'exercici.

RESUM PRESSUPOST DE L'IME 2006

Estat d'ingressos

		Inicial	Liquidat
Capítol 3	Matrícules, vendes de llibres i altres	24.000,00	128.435,95
Capítol 4	Transferències corrents	506.000,00	767.529,94
Capítol 5	Interessos	600,00	1.817,66
	TOTAL	530.600,00	896.619,91

Estat de despeses

		Inicial	Executat
Capítol 1	Despeses de personal	256.517,03	334.655,13
Capítol 2	Compres de béns i serveis	203.082,97	395.637,29
Capítol 4	Transferències corrents	59.000,00	51.279,89
Capítol 6	Inversions	12.000,00	10.202,37
	TOTAL	530.600,00	791.774,68

